

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Білоцерківський національний аграрний університет
Освітня програма	30383 Економіка
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	051 Економіка

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Білоцерківський національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	30383
Назва ОП	Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Єрмоленко Олексій Анатолійович, Волкова Юлія Валеріївна, Маслак Ольга Іванівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	04.10.2021 р. – 06.10.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/acreditacia_econ/silabus_economica/vidom_samoocin_econ_mag.pdf
Програма візиту експертної групи	https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/acreditacia_econ/silabus_economica/prog_visitu_economica_mag.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма 051 «Економіка» другого (магістерського) рівня розроблена для підготовки здобувачів для подальшої професійної та інноваційної діяльності у сфері економіки з урахуванням галузевої спрямованості. ОП розроблена проектною групою економічного факультету Білоцерківського національного аграрного університету, де й реалізується. Подана у Відомостях про самооцінювання інформація є назагал правдивою, відповідає дійсності. На окремі невідповідності експертами звернено увагу, що відображено у цьому звіті.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Мета ОПП узгоджена з місією ЗВО, відповідає направленості Стратегії розвитку ЗВО. При розробці, перегляді та реалізації ОПП залучаються усі стейкхолдери (є затверджений графік їх опитувань, працює форма зворотного зв'язку). Наявні договори про співпрацю, надання баз практик для здобувачів роботодавцями. ОПП є конкурентоздатною на ринку освітніх послуг через врахування загальнодержавного тренду спеціальності, галузевої та регіональної спрямованості, використання досвіду інших ЗВО (вітчизняних та зарубіжних). Можливість вільного обрання вибіркового ОК з загально університетського переліку дисциплін (принципи студентськоцентрованого підходу). Розвиток soft skills у навчальний і поза навчальний час. Уся інформація для вступників є на сайті ЗВО. ЗВО розроблено документальне забезпечення для визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО і документальне оформлення результатів у неформальній освіті. Робочі програми є інформативними, доступ надається через систему Е-навчання. Регулярно проводиться опитування здобувачів та НПП щодо якості надання освітніх послуг, організації освітнього процесу, надають оцінку методам і формам навчання. Успішно реалізується програма ЄС ЕРАЗМУС+ КА2. Є підписані угоди про співпрацю щодо академічних обмінів з університетами Туреччини, Чехії, Угорщини, Словенії. НПП бере участь у міжнародних програмах, стажуваннях, різних наукових заходах, що підтверджувалось у фокус-групах, свідчить про всі можливості застосування новітніх практик викладання, методів навчання. Здобувачі мають доступ до навчально-методичної літератури, можливості для віддаленого навчання, виконувати завдання, проходити поточний і підсумковий контроль (система Е-навчання); є обізнаними з критеріями оцінювання знань і формами проведення контрольних заходів, з процедурою перевірки кваліфікаційних робіт на плагіат. Нормативні документи, які регламентують процес проведення контрольних заходів, результати їх оскарження, критерії оцінювання розміщені в системі Е-навчання. Позитивною практикою є наявність відділу забезпечення якості вищої освіти. До реалізації ОПП залучені НПП, які відповідають освітній та професійній кваліфікації спеціальності ОПП та тим ОК, які викладають, а також постійно підвищують кваліфікацію. Залучення роботодавців регіону, професіоналів-практиків, експертів галузі до проведення окремих аудиторних занять та перегляду ОПП. Діють системи стимулювання професійного зростання НПП та рейтингування НПП. ЗВО оновлює матеріальну базу, ведеться облаштування новоствореного хабу. Вільний доступ до мережі Інтернет на території ЗВО. Задоволеність здобувачів освітнім середовищем. Створені умови для надання освітніх послуг особам з особливими потребами в навчальних корпусах ЗВО. Створені й діють: чітка нормативна база щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП; щодо популяризації й дотримання академічної доброчесності; система забезпечення якості освіти.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Регіональний аспект ОПП, який задекларований в меті ОПП, висвітлюється лише в одній темі однієї ОК. Відсутня ОК, метою якої є формування лідерських якостей у здобувачів, здатності їх до саморозвитку. У списку тематик кваліфікаційних робіт наявні теми, що не підкріплюються жодним ОК як обов'язковими так і вибічковими Відсутні ОК інноваційного спрямування, що відповідає змісту задекларованій меті ОПП подрібненість вибірових дисциплін у розкладі занять на сайті економічного факультету відсутні аудиторії та викладачі; Нормативні документи ЗВО не містять чітко визначеного відсотка оригінальності тексту, який є допустимим для кваліфікаційних робіт Залучення професіоналів-практиків до аудиторних занять має несистемний характер, на засадах волонтерства та особистісних зв'язків. Репозитарій наукових публікацій НПП та кваліфікаційних робіт здобувачів знаходиться в стадії наповнення. Потребує подальшого облаштування гуртожитки для осіб з особливими потребами. Відсутня практика опитування здобувачів в рамках застосованих форм і методів навчання, якості викладання, щодо зрозумілості критеріїв оцінювання в рамках кожного освітнього компонента. Відсутня практика інформування здобувачів вищої освіти, роботодавців, випускників щодо результатів запроваджених дій за результатами проведених опитувань. ЕГ рекомендує: - включити до переліку дисциплін ОК, що повною мірою відображають регіональний аспект ОПП - акцентувати спрямованість ОК на формування лідерських якостей у здобувачів, здатність їх до саморозвитку; - привести у відповідність до змісту ОПП тематику кваліфікаційних робіт, вилучивши ті теми, що не підкріплюються жодним ОК як обов'язковими так і вибічковими - бажано включити ОК інноваційного спрямування для приведення у відповідність змісту задекларованій меті ОПП; - укрупнення вибірових дисциплін до 4-5 кредитів для оптимізації навчального навантаження студентів і досягнення стійких ПРН; - Удосконалити розклад занять вказавши аудиторії та викладачів. - Чітко окреслити відсоток оригінальності наукових робіт у нормативних документах ЗВО - систематизувати залучення професіоналів-практиків до аудиторних занять та врегулювати взаємовідносини ЗВО та професіоналів-практиків згідно нормативно-правової бази; - продовжити роботу щодо поповнення та оновлення репозитарію наукових публікацій НПП та кваліфікаційних робіт здобувачів. - Створити умови у гуртожитках для здобувачів з особливими потребами - Запровадити практику опитування здобувачів щодо якості викладання

кожного освітнього компонента, запровадити практику опитування здобувачів в ракурсі «Викладачі очима здобувачів». - Проводити зі здобувачами вищої освіти зустрічі щодо інформування про результати впроваджених заходів за результатами анкетування На сайті ЗВО і факультету за даною ОПП не представлені робочі програми навчальних дисциплін, варто розмістити їх на сторінці ОПП для ознайомлення більш широкого кола зацікавлених осіб з метою популяризації і отримання пропозицій щодо вдосконалення.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

В результаті проведення акредитаційної експертизи встановлено, що Мета ОПП «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти в Білоцерківському національному аграрному університеті (далі ОПП) <https://bit.ly/3vrSWRi>: - чітко сформульована, має освітньо-науковий характер, корелюється зі спеціальністю («... фахівці...володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і прикладними навичками; фахівців, здатних розв'язувати дослідницькі, інноваційні й управлінські завдання та проблеми функціонування національної економіки...») та стосується реалізації саме цієї ОПП <https://bit.ly/3vrSWRi>; - узгоджена з місією <https://bit.ly/3oG8TI8> та стратегією ЗВО <https://bit.ly/3vzRBbb>. Відповідно до зазначених документів Місія ЗВО полягає у наступному: «Підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців нового покоління для сталого розвитку сфери аграрного виробництва...»; що в повній мірі відображено в меті ОПП : «Підготовка висококваліфікованих фахівців ..., які мають лідерські якості, здатні до саморозвитку, ...для..., зокрема, агробізнесу для забезпечення сталого розвитку суб'єктів господарювання ...» <https://bit.ly/3vrSWRi>. - мета та фокус ОПП, відповідно до Місії ЗВО окреслені з урахуванням загальної тенденції розвитку України в векторі сталого розвитку економіки національного господарства (Указ Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» від 30 вересня 2019 року № 722/2019 <https://bit.ly/3AUiPKu>). Однією з особливостей ОПП є її орієнтація на галузевий (агробізнес) та регіональний аспекти («...з урахуванням галузевого та регіонального аспектів їх діяльності» <https://bit.ly/3vrSWRi>). Загалом, Стратегічні цілі та задекларовані цінності ЗВО імplementовані та знаходять реалізацію в ОПП, зокрема, в формуванні компетентностей здобувачів, змістовній частині ОПП, структурі навчального плану та можливостей отримання програмних результатів здобувачами.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

При проектуванні ОПП залучаються всі групи стейхолдерів, що підтверджується витягами протоколів засідань кафедри економіки та економічної теорії (№ 3 від 21.10.2019 р.; № 5 від 10.12.2019 р.; № 6 від 04.02.2020р.; №7 від 25.12.2019р.; №8 від 28.04.2020р.; № 3 від 26.10.2020р.; № 5 від 12.12.2020р.; № 6 від 02.02.2021р.; № 8 від 30.04.2021р. <https://bit.ly/3vrTJBK>; <https://bit.ly/3DRAog7>; <https://bit.ly/3BWO88T>); засідань Ради роботодавців (№2 від 02.12.2019р.; № 4 від 02.12.2020р. <https://bit.ly/3pnMhWW>; <https://bit.ly/3lSL7ks>); засідань групи зі змісту та якості освіти економічного факультету (№ 6 від 21.12.2020р. <https://bit.ly/3ASAGl6>; <https://bit.ly/3vorDXZ>). Надані документи, а також безпосередні зустрічі з фокус-групами засвідчили розуміння роботодавцями, здобувачами, академічною спільнотою своєї ролі в трансформації ОПП, зокрема, визначили необхідність зосередження уваги на практичній, мовній, інформаційній складових підготовки здобувачів. Так, роботодавці - Шульга О.М., який безпосередньо брав участь у зустрічі з ЕГ, підтвердив свою пропозицію включити до переліку обов'язкових ОК «Програмне забезпечення та інформаційні технології в соціально-економічних дослідженнях», що й було враховано; Дамс Е.В. пропонував розширити перелік вибірових ОК «Моделювання і прогнозування економічних систем і процесів», що також було враховано; Жупаник В.М. зосередив увагу на необхідності вивчення ОК «Соціальна відповідальність бізнесу», що теж знайшло відображення в ОПП 2021-2022 н.р. При зустрічах ЕГ з випускниками минулих років було з'ясовано, що пропозиції, які надавалися ними під час навчання були враховані в подальшому (Пількевич К.О. (випуск 2019 р.) на зустрічі зазначив, що вони пропонували збільшити кількість годин іноземної мови, ввести дисципліни з інформаційних технологій та використовувати кейси, ролеві ігри на практичних заняттях, на що Баліцький Р.С. (2020 р. випуску) зазначив, що вже на їх курсі це було враховано). Здобувачі на зустрічах теж підтвердили свою участь у розвитку ОПП, представники органів студентського самоврядування зазначили, що вони постійно спілкуються з керівництвом і доносять свої ідеї. Представники структурних підрозділів зазначали на зустрічах з ЕГ, що вони постійно запрошуються на круглі столи, засідання кафедри, на яких розглядаються питання удосконалення ОПП. Експертна група зазначає, як позитивну практику,

що в групу розробників ОПП залучаються і роботодавці і здобувачі (ОПП 2021-2022 н.р. - увійшли Міщенко В.В. – директор ТОВ «Агрофірми» Інтерагросервіс» та Степанець А.О. – магістрантка ОПП). Всі групи стейкхолдерів підтвердили як свою участь в опитуваннях <https://bit.ly/3DKWe4W>, що проводяться в ЗВО, так і ознайомлення з їх результатами <https://bit.ly/3jg8ClE>; <https://bit.ly/3BYbn2d>; <https://bit.ly/3vntFr6>; <https://bit.ly/3aNJ3ng>; <https://bit.ly/3lR3IgG>; <https://bit.ly/3aOqrUj>; <https://bit.ly/3jdyWN8>; <https://bit.ly/3aNJpu6>; <https://bit.ly/3FWgxOy>.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Ознайомлення зі звітом самооцінювання, внутрішніми документами ЗВО, змістом ОПП та за результатами зустрічей експертної групи з різними фокус-групами було встановлено, що мета ОПП визначена з урахуванням загальнодержавної концепції розвитку економіки України (зокрема, спрямування на забезпечення сталого розвитку – обов'язкова ОК: Стратегія сталого розвитку агросфери), вимог ринку праці (зокрема, через вивчення запиту на фахівців даної спеціальності), врахування галузевого (агросфери – обов'язкові ОК: Аграрна економічна політика, Стратегія сталого розвитку агросфери) та регіонального контексту (окрема тема ОК Стратегія сталого розвитку агросфери) <https://bit.ly/3vrSWRi>. Програмні результати, досягнення яких необхідне для ринку праці майбутніх фахівців, враховують як фахову теоретичну та практичну підготовку, так і розвиток лідерських навичок, вміння працювати в команді. На зустрічах експертної групи з випускниками минулих років встановлено, що рівень підготовки, здобуті навички, отримані програмні результати за ОПП свідчать про ґрунтовну підготовку, яка дозволяє досягати намічених планів кар'єрного зростання. При ознайомленні з ОПП та на зустрічі з НПП, який забезпечує реалізацію даної ОПП встановлено використання досвіду ЗВО як вітчизняних так і іноземних, зокрема, тих ЗВО, з якими існують договори про співпрацю. Це стосується досвіду Поліського національного університету (щодо структури та послідовності вивчення ОК <https://bit.ly/3DUGhsV>, НУ «Києво-Могилянська академія» (додана тема «Діалог зі стейкхолдерами як основний напрямок соціально відповідального підприємства» з ОК «Соціальна відповідальність бізнесу» <https://bit.ly/2Z8mcjZ>; Варшавського університету економічного суспільства, Польща (в ОК «Програмне забезпечення та інформаційні технології в соціально-економічних дослідженнях» використано метод навчання «case study», запозичений у («Modern teaching methods in economics on the EU educational market» the title of the Work» <https://bit.ly/3GaBLbV>) та ін.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОПП розроблена на основі Стандарту вищої освіти України, затвердженого наказом МОН України від 04.03.2020 р. № 382 <https://bit.ly/3aOtQsX>. Програми 2020-2021 н.р. та 2021-2022 н.р. орієнтовані на формування компетентностей і програмних результатів, визначених Стандартом вищої освіти. Обов'язкові освітні компоненти спрямовані на формування всіх визначених загальних та спеціальних компетентностей, а також програмних результатів.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Мета ОПП узгоджена з місією ЗВО, відповідає направленості Стратегії розвитку ЗВО. При розробці, перегляді ОПП залучаються різні групи стейкхолдерів: це й здобувачі, роботодавці, академічна спільнота, випускники минулих років, які готові до співпраці за різними напрямками та зацікавлені в удосконаленні ОПП, її практичній спрямованості. Пропозиції, що надаються, враховуються в реалізацію ОПП: це й перегляд змістовної частини ОПП, кількості годин ОК, змісту окремих ОК та ін. Крім безпосередніх зустрічей з представниками різних груп стейкхолдерів в ЗВО широко застосовується анкетування, що охоплює різноспрямовані групи питань. Достатня кількість договорів про співпрацю, надання баз практик для здобувачів ще раз підкреслює системну роботу з роботодавцями. Врахування загальнодержавного тренду спеціальності, галузевої та регіональної спрямованості, використання досвіду інших ЗВО (як вітчизняних так і зарубіжних) дозволяє ОПП бути конкурентоздатною на ринку освітніх послуг.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Регіональний аспект ОПП, який задекларований в меті ОПП, висвітлюється лише в одній темі однієї ОК. Відсутня ОК, метою якої є формування лідерських якостей у здобувачів, здатності їх до саморозвитку. Задекларовані в ОПП «Придатність до працевлаштування», зокрема, «1314 Керівники малих підприємств без апарату управління в

оптовій та роздрібній торгівлі; 2412.2 Професіонали в галузі праці та зайнятості не відображені в змістовному наповненні ОПП. У списку тематик кваліфікаційних робіт наявні теми, що не підкріплюються жодним ОК як обов'язковими так і вибірковими (наприклад, тематика кваліфікаційних робіт пропонується на базі банків, проте жодна ОК, навіть вибіркова, не розглядає специфіку роботи в банківській сфері) <https://bit.ly/2Z41iSZ>. Відсутні ОК інноваційного спрямування, що відповідає змісту задекларованій меті ОПП. Експертна група рекомендує: - включити до переліку дисциплін ОК, що повною мірою відображають регіональний аспект ОПП. - акцентувати спрямованість ОК на формування лідерських якостей у здобувачів, здатність їх до саморозвитку; - у зв'язку з окресленням профілю випускника даної ОПП, який зазначений в «Придатність до працевлаштування», зокрема, «1314 Керівники малих підприємств без апарату управління в оптовій та роздрібній торгівлі; 2412.2 Професіонали в галузі праці та зайнятості, ЕГ рекомендує включити до навчального плану відповідні ОК чи теми до навчальних дисциплін; - привести у відповідність до змісту ОПП тематику кваліфікаційних робіт, вилучивши ті теми, що не підкріплюються жодним ОК як обов'язковими так і вибірковими (наприклад, тематика кваліфікаційних робіт пропонується на базі банків, проте жодна ОК, навіть вибіркова, не розглядає специфіку роботи в банківській сфері) <https://bit.ly/2Z41iSZ> - бажано включити ОК інноваційного спрямування для приведення у відповідність змісту задекларованій меті ОПП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОПП має чітко сформульовані цілі та логічну структуру. ЗВО має ресурси, достатні для досягнення цілей ОПП та враховує позицію стейкхолдерів. З'ясовано, що мета ОПП узгоджена із загальною стратегією розвитку університету і відповідає місії закладу. ОПП має перспективи і може стати професійною «візитівкою» ЗВО. ОПП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 1.1, 1.2 та 1.4. Зважаючи на наведені сильні сторони та наявність незначних недоліків, за підкритерієм 1.3, експертна група дійшла висновку, що проектування та цілі освітньої програми за ОПП відповідають рівню В за критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Ознайомлення з ОП «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти, навчальним планом, робочими навчальними програмами у системі Moodle, методичним забезпеченням, зустрічі зі здобувачами освіти, випускниками, персоналом ЗВО, роботодавцями свідчать, що в цілому обсяг, структура освітньої програми відповідає вимогам законодавства, стандарту спеціальності 051 Економіка другого (магістерського) рівня вищої освіти. Так, зазначимо, що загальний обсяг у навчальному плані становить 2700 акад. год. або 90 кредитів. Відповідно, обсяг вибіркових компонентів: 810 акад. год. (27 кредитів) – 30 % ОП, обсяг практичної підготовки: 240 акад. год. (8 кредити) – 8,9 % ОПП. Доцільно доповнити структурно-логічну схему послідовності вивчення обов'язкових компонент освітньо-професійної програми вибірковими компонентами. Також можна рекомендувати доповнити ОП інформацією щодо академічної доброчесності.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти достатньо чітко структуровано у контексті загального обсягу навчального навантаження. Відповідно до структурно-логічної схеми послідовності вивчення обов'язкових компонент освітньо-професійної програми освітні компоненти логічно взаємопов'язані та в цілому дозволяють досягти цілей ОП і ПРН. ПРН забезпечуються обов'язковими компонентами ОП, які дозволяють здобувачам оволодіти знаннями і навичками, необхідними для забезпечення сталого розвитку аграрного сектору економіки України на макrorівні, галузевому, регіональному і макrorівнях. Втім треба звернути увагу, що окремі ПРН забезпечуються двома ОК, зокрема РН3 та РН15. На думку здобувачів і випускників варто більше приділити увагу вивченню іноземної мови, а на думку роботодавців варто звернути увагу на інформаційну і економіко-математичну складову, що цілком можливо через перегляд вибіркової складової ОП. Крім того, вважається доцільним укрупнення вибіркових дисциплін до 4-5 кредитів для оптимізації навчального навантаження студентів і досягнення стійких ПРН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст освітньої програми відповідає предметній області спеціальності 051 «Економіка» (об'єкту, теоретичному змісту, методам та технологіям, інструментам і обладнанню). ПРН забезпечені обов'язковими освітніми компонентами, які дають можливість вивчити: сучасні економічні процеси та явища (ОК01, ОК06, ОК10, ВК13, ВК04); наукові методи нормативного, кількісного та інституційного аналізу (ОК02, ОК06, ОК10, ВК03, ВК15), інструментарій формування міжнародної, національної, регіональної (ОК01, ОК03, ОК08, ОК07, ВК06, ВК8-ВК11), секторальної економічної політики та економіки підприємства для досягнення принципів сталого розвитку (ОК04, ОК07, ОК09, ОК10, ВК07, ВК9).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Права здобувачів вищої освіти щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії в університеті прописані у Положенні про організацію освітнього процесу в Білоцерківському національному аграрному університеті <https://bit.ly/3BSS9eu>, Положенні про індивідуальний графік відвідування занять здобувачами вищої освіти денної форми навчання в Білоцерківському національному аграрному університеті <https://bit.ly/3AVvbBY>, Положенні про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти в Білоцерківському національному аграрному університеті <https://bit.ly/3lRvlpH>, Положенні про вибіркові навчальні дисципліни у Білоцерківському національному аграрному університеті <https://bit.ly/3AP8Q9d>. Зустрічі з фокус-групами та аналіз документів університету підтвердили можливість широкого вибору здобувачами вибіркових дисциплін, що відповідає принципам студентоцентрованого підходу. Такий підхід дозволив забезпечити реальний вибір здобувачами вибіркових навчальних дисциплін, незважаючи на малочисельність груп. В університеті впроваджена і реалізується система загальноуніверситетського вибору (Каталог вибіркових дисциплін <https://bit.ly/3DQ69pN> сформований по факультетах і представлений на сайті університету), що дозволяє здобувачеві обирати дисципліни з інших ОП. Обсяг кожної вибіркової дисципліни становить не 3 кредити. Обсяг вибіркових дисциплін складає 27% обсягу ОП. Процедура прописана у Положенні <https://bit.ly/3AP8Q9d> і передбачає написання здобувачами заяв з подальшою обробкою результатів і формування груп для вивчення вибіркових дисциплін (не менше 5 здобувачів). Вибір дисциплін закріплюється в індивідуальному навчальному плані здобувача. Під час опитування, яке проводилося ЗВО у 2021 році серед здобувачів даної ОП можливість вибору індивідуальної освітньої траєкторії підтвердили 90% опитаних. Індивідуальна освітня траєкторія також може реалізовуватися на основі індивідуального графіку, вибору тем дипломної роботи, бази практики, неформальної освіти. Практики використання індивідуальних графіків на даній ОП, а також визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, не було.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП передбачено практичну підготовку здобувачів в обсязі 8 кредитів ЄКТС (240 год.), що становить 8,9% від загального обсягу годин (переддипломна практика). Організація і проведення практики здобувачів вищої освіти регулюється Положенням про практичну підготовку студентів Білоцерківського національного аграрного університету <https://bit.ly/3vAqcG5>, робочими програмами практик. Функціонує окрема сторінка практичної підготовки <https://bit.ly/3DQ69pN> на сайті університету. Крім того, розроблено Положення про організацію стажування та виробничої практики студентів Білоцерківського національного аграрного університету за кордоном <https://bit.ly/3GodLYA>, проте на даній ОП фактів проходження практики або стажування за кордоном не було. За результатами зустрічей з академічним персоналом і здобувачами з'ясовано, що розподіл здобувачів на бази практики відбувається або за бажанням здобувачів (переважно), або за пропозиціями університету. Угоди з більшістю баз практик підписані з 2017 року як для організації практик студентів бакалаврського рівня так і магістерського. Серед баз практики ТОВ АФ «Колос», ТОВ Білоцерківський завод «Трібо», ТОВ «Білоцерківвода», ТОВ «Ропа Україна», ПП «Аудиторська фірма «Рось-аудит», АТ«ОТП-Банк», Білоцерківська районна державна адміністрація Київської області. У ході зустрічі здобувачі підтвердили, що до початку практики був проведений інструктаж по практиці і надане відповідне методичне забезпечення, а програми практики відповідають теоретичному матеріалу, який був засвоєний. До початку практики здобувачі заповнюють щоденники, у ході практики готують звіти, які захищаються відповідно до графіку, який розроблює деканат. Академічний персонал разом зі здобувачами зауважили, що практична підготовка також здійснюється і на заняттях при розгляді практичних ситуацій, кейсів, на екскурсіях до підприємств і організацій, а також залученням в освітній процес роботодавців на кафедральних і факультетських заходах. Зокрема, було проведено виїзне практичне заняття з топ-менеджером ТОВ «Геа Україна» на ОП «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти <https://bit.ly/3jczwe6>, виїзне лекційне заняття з навчальної дисципліни «Аграрна економічна політика» на тему: «Економічний розвиток та місце в ньому аграрного сектору економіки» <https://bit.ly/3aOQdYk> (викладач: д.е.н., професор кафедри економіки та економічної теорії Юхименко Петро Іванович). Роботодавці беруть активну участь у обговоренні практичної підготовки на круглому столі в процесі обговорення питань щодо оновлення ОП, причому було зазначено, що пропозиції роботодавців були враховані. Відповідна інформація міститься у витягах з протоколів

ради роботодавців <https://bit.ly/3ALICVa>, які були надані експертній групі. Присутні на зустрічі роботодавці підтвердили готовність брати здобувачів даної ОП на практику і працевлаштовувати. Під час опитування, яке проводилося ЗВО у 2021 році серед здобувачів даної ОП практико орієнтованість компонентів ОП підтвердили 80% опитаних.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Здобувачі ОП «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти набувають soft skills як безпосередньо у освітньому процесі так і поза ним. У результаті спілкування зі здобувачами і адміністрацією університету під час освітнього процесу у дискусіях на практичних і семінарських заняттях, участі у студентських наукових конференціях, тренінгах тощо. На факультеті функціонує міжкафедральний науково-практичний гурток «Школа успішного лідерства». Регулярно проводяться зустрічі з роботодавцями, такі як Семінар-тренінг «практичні підходи до реалізації принципів сталого розвитку компанії ТОВ «Овостар» у рамках дисципліни «стратегія сталого розвитку агросфери» <https://bit.ly/3GoOUEm>, Регулярно проводяться зустрічі з роботодавцями у режимі круглого столу. На економічному факультеті було проведено зустріч в розрізі міжнародної діяльності БНАУ в сфері академічної мобільності та практичного тренування в рамках програми Еразмус + спрямовану на формуванні міжгалузевих та мовних навичок, удосконалення власних знань та розширення кругозору. Також проводяться відкриті лекції англійською мовою від гостей університету. В університеті проводяться різні заходи, які мають на меті усебічний розвиток особистості, зокрема культурно-масові та спортивні заходи. Значний вклад у розвиток soft skills здобувачів вносить організована на волонтерських засадах психологічна служба університету, розроблена система адаптації першокурсників до нових для них умов навчання і проживання. Крім того, велику роль у становленні особистості відіграє студентське самоврядування, розвитку якого в університеті приділяється належна увага.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Білоцерківському національному аграрному університеті <https://bit.ly/3BSS9eu> графік навчального процесу за денною формою навчання, який є невід'ємною частиною навчального плану, укладається з урахуванням наступних моментів: сукупна тривалість теоретичного навчання, екзаменаційних сесій і практик впродовж навчального року (крім випускних курсів) не менша за 40 тижнів; тривалість канікул на навчальний рік (крім випускних курсів) – не менше 8 тижнів, але не більш як 12 тижнів; навчальні та виробничі практики можуть проводитись як до, так і після екзаменаційних сесій; для проведення підсумкової атестації (відповідно до стандарту – захист кваліфікаційної роботи магістра) в графіку навчального процесу виділяється 1 тиждень. Практична підготовка проводиться окремо від теоретичного навчання, що позначається у графіку навчального процесу. Тривалість навчального року складає 52 тижні, а тривалість навчання за ОП – 1 рік, 4 місяці. Навантаження здобувачів з дисципліни передбачає контактні години (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних занять, консультацій), самостійну роботу, підготовку та проходження контрольних заходів, на які розподіляються кредити, встановлені для навчальних дисциплін. Розподіл контактних годин між лекціями, практичними, семінарськими, лабораторними заняттями та консультаціями, а також між тижнями теоретичного навчання є прерогативою вищого навчального закладу. При цьому максимальне тижневе аудиторне навантаження для здобувачів ступеня вищої освіти магістра не повинно перевищувати – 18 годин. За даною ОП тижневе навантаження за навчальним планом 2021 р. Складає відповідно у першому семестрі – 14 годин, у другому семестрі – 16 годин і у третьому семестрі – 10 годин. Обсяг ОП та окремих компонентів у цілому достатній для досягнення цілей та ПРН, визначених в ОП. У результаті проведених зустрічей було з'ясовано, що невдоволень здобувачів щодо фактичного навантаження не було. Під час пандемії COVID-19 форми організації навчального процесу зазнали суттєвих змін, як і методи викладання, розподіл годин тощо. Проте зазначені зміни не ставали проблемними завдяки організованим комунікаційним каналам.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОП «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснювалася.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

На основі узагальненого аналізу освітніх програм за 2019-2021 роки можна дійти висновку, що ЗВО демонструє поступовий процес удосконалення ОП, зокрема щодо орієнтованості на запити регіонального ринку праці, урахування побажань здобувачів освіти і випускників, співпраці з роботодавцями по удосконаленню ОП. Можливість вільного обрання вибірових компонентів з загально університетського переліку дисциплін дозволяє реалізувати принципи студентськоцентрованого підходу. Широкі можливості студентського самоврядування, які дозволяють здобувачам впливати на процеси управління ЗВО. Розвиток soft skills у навчальний і позанавчальний час.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкою стороною можна вважати значну подрібненість вибірових дисциплін, що створює додаткове навантаження на студента під час підсумкового контролю, тому є доцільним укрупнення вибірових дисциплін до 4-5 кредитів для оптимізації навчального навантаження студентів і досягнення стійких ПРН. Також, слабкою стороною ОП за твердженням здобувачів і роботодавців є недостатність економіко-математичної, інформаційної та комунікаційної підготовки здобувачів, тому рекомендовано посилити економіко-математичну та інформаційну підготовку.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти за змістом, обсягом, структурою відповідає законодавству, предметній області, передбачає можливість індивідуальної траєкторії навчання. Структура і послідовність ОК є логічною. ЗВО в межах даної ОП забезпечує достатній рівень практичної підготовки та розвитку soft skills. Серед позитивних практик можна зазначити загальноуніверситетський каталог вибірових дисциплін, широкі можливості розвитку soft skills, постійний контакт здобувачів і потенційних роботодавців, який сприяє подальшому працевлаштуванню. Виявлені слабкі сторони, до яких слід віднести подрібненість вибірових дисциплін, що створює додаткове навантаження на студента під час підсумкового контролю і ускладнює досягнення стійких ПРН, а також необхідність посилення економіко-математичної, інформаційної і комунікаційної підготовки здобувачів даної ОП, не є суттєвими і можуть бути вирішені. Тим більше, що по цих питаннях є розуміння між усіма стейкхолдерами. Експертна комісія дійшла висновку, що освітня програма відповідає Критерію 2 за рівнем В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

«Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти у Білоцерківському НАУ в 2021 році» <https://bit.ly/3ndavkm> (затверджені 23.12 2020 року) оприлюднені на офіційному сайті університету. Процедурні питання вступу прописані ретельно, окремим додатком є положення для осіб, місцем проживання яких є тимчасово окуповані території Донецької області, Луганської області, Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, у 2021 році. Уся необхідна інформація для вступників представлена на вкладниці «Вступнику» <https://bit.ly/3pg4dD9>. Є калькулятор для швидкого розрахунку середнього балу додатку до атестату. Програма фахового вступного випробовування для зі спеціальності 051 «Економіка» для здобуття освітнього ступеня «магістр» за освітньо-професійною програмою «Економіка» 2021 року є в наявності <https://bit.ly/3aQBzA8>. У результаті опитування здобувачів освіти, які навчаються на ОП «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти, конфліктів при вступі не виникало.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Програма фахового вступного випробовування для зі спеціальності 051 «Економіка» для здобуття освітнього ступеня «магістр» за освітньо-професійною програмою «Економіка» 2021 року є в наявності <https://bit.ly/3aQBzA8>. Зміст програми, в цілому, відповідає змісту освітньої програми. Базою для програми фахового випробовування виступають основні обов'язкові дисципліни ОП «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, такі як Економіка підприємства, Економіка й організація агропромислових формувань, Потенціал і розвиток підприємства, Управління витратами, Капітал підприємства, Стратегія підприємства, Планування діяльності підприємства, Економіка праці і СТБ, Економічний аналіз, які, у свою чергу, є основою для дисциплін, що формують компетентності здобувачів, що навчаються на ОП «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих поза університетом, регулюються «Положенням про порядок перезарахування освітніх компонентів освітніх програм, визначення академічної різниці та її ліквідації в Білоцерківському національному аграрному університеті» <https://bit.ly/3lSiKT9>, затвердженим 21.03.2021 року та «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Білоцерківському національному аграрному університеті», затвердженим 28.09.2021 року <https://bit.ly/2YYIrZm>. Під час зустрічей зі здобувачами освіти і з адміністративним персоналом було з'ясовано, що студенти ознайомлені з можливістю визнання результатів, отриманих у інших ЗВО, проте у студентів даної ОП досвіду визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти немає, що підтверджується, у тому числі, незмінними показниками контингенту студентів за освітньою програмою «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура визнання результатів навчання у неформальній освіті прописана у «Положенні про порядок визнання в Білоцерківському національному аграрному університеті результатів навчання, отриманих у неформальній освіті», затвердженому 23.12.2019 року <https://bit.ly/3BZfvz1>. Під час навчання здобувачів за освітньою програмою «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти не було випадків визнання результатів, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті. У ході зустрічі здобувачі освіти зазначили, що вони знають про можливість визнання результатів, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, знають про наявність відповідного положення, проте не знайомилися з ним, оскільки не було потреби.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

«Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти у Білоцерківському НАУ в 2021 році» (затверджені 23.12.2020 року) оприлюднені на офіційному сайті університету <https://bit.ly/3ndavkm>. Уся необхідна інформація для вступників представлена на вкладниці «Вступнику» <https://bit.ly/3pg4dD9>. Університетом розроблено документальне забезпечення для визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти і відповідне документальне оформлення результатів у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкою стороною є недосконале «Положенні про порядок визнання в Білоцерківському національному аграрному університеті результатів навчання, отриманих у неформальній освіті» <https://bit.ly/3BZfvz1>, яке варто переглянути щодо більш сприятливих умов перезарахування результатів неформальної освіти, зокрема, щодо форми перезарахування і термінів, особливо зважаючи на той факт, що дисципліни, які має перезарахувати здобувач можуть бути у першому семестрі. Надати можливість для пере зарахування результатів по вибірковим компонентам ОП. Крім того, варто поширити дію положення на інформальну освіту.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Відзначаючи сильні сторони і позитивні практики освітньої програми «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти, зокрема наявність достатнього інформаційного забезпечення щодо вступу і визнання результатів навчання, експертна комісія відзначає необхідність удосконалення «Положення про порядок визнання в Білоцерківському національному аграрному університеті результатів навчання, отриманих у неформальній освіті» <https://bit.ly/3BZfvz1>, в частині врахування результатів інформальної освіти (відсутнє окреме положення щодо зарахування результатів інформальної освіти) і розширення можливостей зарахування результатів неформальної освіти, а також інформаційного забезпечення і розширення можливостей здобувачів вищої освіти щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті. Зазначені недоліки не носять системного характеру, і можуть бути усунені найближчим часом. Таким чином експертна комісія дійшла висновку, що освітня програма відповідає Критерію 3 за рівнем В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в БНАУ <https://bit.ly/3BSS9eu>. Навчання за ОПП відбувається за денною, заочною формою. Методи навчання зазначаються у силабусах <https://bit.ly/3ARDoZF>, робочих програмах <https://bit.ly/3AXgosg>: дискусії, мозкові атаки, презентації; творчі, ситуаційні завдання, (ОК 01,07,08,09,10); кейс-задачі, лекції-візуалізації; ділові ігри (ОК 03,04); проблемні лекції (ОК 07,09); робота з онлайн-даними (ОК 06); публічні виступи, творчі завдання, семінари-практикуми (ОК 05); проектна робота, диспути (ОК 02); моделювання, ілюстративні, проблемні, проектні та дискусійні методи (ОК 11); пошукові, дослідницькі, пояснювально-ілюстративні (ОК 12). На заняттях застосовується візуальний матеріал, мультимедійне обладнання, програмне забезпечення. Форми оцінювання: усне, письмове опитування, тестування, індивідуальні завдання, заліки, екзамени (портал системи Е-навчання). Під час спілкування ЕГ зі здобувачами було встановлено, що вони задоволені освітнім процесом, методами та формами навчання, опитування також це підтверджує <https://bit.ly/3lQlz7x>. Переддипломна практика регламентується Положенням Про практичну підготовку студентів БНАУ <https://bit.ly/3jd8p2r>, Положенням про організацію освітнього процесу в БНАУ <https://bit.ly/3BSS9eu>. На сайті ЗВО є графіки проходження, бази практики, шаблони документів <https://bit.ly/3jd8p2r>. Атестація здобувачів регламентується Положеннями: про організацію поточного, семестрового контролю... <https://bit.ly/3prgKy5R>, Положенням про створення та організацію екзаменаційної комісії <https://bit.ly/3AQHfVf>, Положенням про організацію освітнього процесу <https://bit.ly/3BSS9eu>, Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості <https://bit.ly/3voudNK>. Індивідуальна освітня траєкторія формується через вільний вибір: баз практики, тематики дослідження, вибіркового ОК (Положення про вибіркові навчальні дисципліни у БНАУ <https://bit.ly/3AP8Q9d>). Пріоритетом вибору ОК є їх професійне спрямування (не менше 20% від загальної кількості кредитів та 5% вибору для забезпечення загальнонаукових запитів, інтересів (з інших ОПП) <https://bit.ly/3lNPxJd>). Під час спілкування зі здобувачами було з'ясовано, що НПП впродовж перших двох тижнів навчання проводять презентацію вибіркового ОК «парад вибіркового ОК» <https://bit.ly/2XmQ23r>. Результати індивідуальної освітньої траєкторії відображені в індивідуальному навчальному плані. Протягом навчального року проводяться анкетування здобувачів <https://bit.ly/3jbLdli>, результати яких розміщуються на сайті ЗВО, доводяться до відома усіх учасників освітнього процесу.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Учасникам освітнього процесу в БНАУ вчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах освітніх компонент. Цей факт підтверджується вільним доступом до освітньої програми <https://bit.ly/3lQnb15>; доступністю силабусів навчальних дисциплін на сайті економічного факультету <https://bit.ly/2XlMfU2>, у системі Е-навчання є достатньо повна інформація <https://bit.ly/3AXgosg>, у репозиторії БНАУ (<https://bit.ly/2Z4rZXV>), у розділі якого завантажені методичні матеріали, необхідні для засвоєння матеріалу. Порядок та критерії оцінювання у межах освітніх компонентів зазначається у робочих програмах навчальних дисциплін. Під час роботи фокус-груп зі здобувачами вищої освіти другого магістерського рівня було з'ясовано, що викладачі повідомляють інформацію щодо змісту, цілей та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання на першому занятті.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час спілкування у фокус групах, ЕГ встановлено, що наукова складова підготовки здобувачів реалізується за участю наукового керівника; відображається у публікаціях тез, статей: <https://bit.ly/3vj6uOQ>, <https://bit.ly/3aMILgt>, <https://bit.ly/3FYgZvW>, <https://bit.ly/3lQoCN1>. Організуються гостьові лекції <https://bit.ly/3aKZAID>, <https://bit.ly/3aJz7LH>, круглі столи <https://bit.ly/3vtoVjR>, виїзні практичні заняття <https://bit.ly/3aOQdYk>, <https://bit.ly/3jczwe6>, <https://bit.ly/3mWOkYA>, семінари фахівців-практиків <https://bit.ly/3aKw3ir>, <https://bit.ly/3DNByscw>, воркшопи <https://bit.ly/3FPrJnU>, семінари-тренінги <https://bit.ly/3noTcml>. Наукові здобутки здобувачі можуть публікувати у збірнику наукових праць БНАУ «Економіка та управління АПК» (категорія «Б») на безоплатній основі. У ЗВО проводиться міжнародна науково-практична конференція магістрантів «Інноваційні пріоритети у розвитку економіки та менеджменту» <https://bit.ly/3jeprgC>. Діє студентське наукове товариство <https://bit.ly/3lPGQoY>, Рада молодих вчених <https://bit.ly/3DHBD1o>. На сайті ЗВО є актуальна інформація щодо проведення науково-практичних конференцій у ЗВО до кінця поточного року <https://bit.ly/3BSISEi>. Повідомлення здобувачів про проведення науково-освітніх заходів відбувається через соціальні мережі, вайбер, телеграм, електронну пошту, ці відомості були підтверджені при спілкуванні у різних фокус-групах. На базі економічного факультету діє «Лабораторія інформаційно-аналітичного забезпечення досліджень в аграрній економіці». Під час огляду матеріально-технічної бази БНАУ керівником Свиноусом І.В. було відмічено, що лабораторія оснащена сучасним ПЗ <https://bit.ly/3aObuSc>. У фокус-групах підтверджено, що ЗВО надає безоплатний доступ до міжнародних наукометричних баз даних Scopus, WoS, Bentham Scinces, Science Direct, підручників ТОВ «Центр навчальної літератури» через корпоративну пошту БНАУ <https://bit.ly/3FWk2Vb>.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення змісту освітніх компонентів у Білоцерківському національному аграрному університеті відбувається на підставі запитів гарантa освітньої програми, науково-педагогічних працівників, рівня задоволеності студентів (випускників), відгуків роботодавців, на підставі результатів якості оцінювання, на підставі результатів участі у міжнародних програмах, затвердження стандартів вищої освіти, у зв'язку з об'єктивними змінами інфраструктурного, кадрового характеру та інших ресурсних умов реалізації освітньої програми <https://bit.ly/3BSS9eu>. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники активно беруть участь у різного роду тренінгах, вебінарах, інтенсивах, майстер-класах, онлайн-лекціях, обговореннях, воркшопах, диспутах <https://bit.ly/2YZLxMx>. Також науково-педагогічний персонал активно підвищує свою майстерність у профільних державних установах та компаніях, що підтверджується відомостями табл. 2 зведеної інформації про викладачів освітньої програми відомостей про самооцінювання освітньої програми. Науково-педагогічний персонал, який забезпечує викладання на освітній програмі «Економіка» запрошує до проведення гостьових лекцій, вебінарів, майстер-класів, як теоретиків, так і практиків та стейк-холдерів <https://bit.ly/3noUvSh>. Викладачі освітньої програми «Економіка» проходили стажування у таких країнах як Сполучені Штати Америки, Туреччина, Німеччина, Чехія, Польща (табл. 2 зведеної інформації про викладачів освітньої програми відомостей про самооцінювання освітньої програми). Під час спілкування з адміністративним персоналом ЗВО (05.10.2021, Зустріч 6), начальником відділу зовнішньо-економічної та інвестиційної діяльності Баньковським О.А. було відмічено, що Білоцерківський національний аграрний університет бере активну участь у європейській програмі Еразмус+ K1 та Еразмус+ K2 <https://bit.ly/3aOSrHa>. А безпосередньо економічний факультет став учасником програми ЄС ЕРАЗМУС+КА2 «Розвиток потенціалу вищої освіти» проєкт «Підвищення спроможності університетів ініціювати та брати участь у розвитку кластерів на принципах інновацій та сталості (UniClaD)». На економічному факультеті підписані угоди про співпрацю по академічних обмінах з такими університетами як: Afyon Kocatepe University (Туреччина), Ondokuz Mayıs University (Туреччина), Czech University of Life Sciences, Prague (Чехія), University of Debrecen (Угорщина), University of Maribor (Словенія) <https://bit.ly/3ILC6JH>.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Під час спілкування із гарантом освітньої програми Понедільчук Т.В. (04.10.2021, Організаційна зустріч) нею було зауважено, що інтернаціоналізація діяльності є одним із пріоритетних напрямків Білоцерківського національного аграрного університету. Учасникам освітнього процесу в БНАУ надається безкоштовний доступ до міжнародних інформаційних ресурсів, до наукометричних баз даних Scopus, WoS, Bentham Scinces, Science Direct як у приміщеннях закладу вищої освіти, так і віддалено, за умови корпоративної пошти БНАУ <https://bit.ly/3FWk2Vb>. Викладачі ОП «Економіка» другого магістерського рівня проходили стажування та підвищення кваліфікації у різних закладах вищої освіти та установах (табл. 2 зведеної інформації про викладачів освітньої програми відомостей про самооцінювання освітньої програми). Публікуються у закордонних виданнях, активно беруть участь у міжнародних конференціях, різних освітньо-наукових заходах <https://bit.ly/3vtoVjR>, <https://bit.ly/3vqfpOn>, <https://bit.ly/3aMMPxf>, <https://bit.ly/3jczCBuG>.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

До сильних сторін ОП «Економіка» другого магістерського рівня варто віднести те, що робочі програми є достатньо інформативними, доступ до них надається через систему Е-навчання. Регулярно проводяться опитування як здобувачів, так і науково-педагогічного персоналу щодо якості надання освітніх послуг, організації освітнього процесу, надають оцінку методам і формам навчання. На економічному факультеті БНАУ успішно реалізується програма ЄС ЕРАЗМУС+ КА2 «Розвиток потенціалу вищої освіти»: проект «Підвищення спроможності університетів ініціювати та брати участь у розвитку кластерів на принципах інновацій та сталості» (UniClaD). Економічний факультет має декілька підписаних угод про співпрацю щодо академічних обмінів з такими університетами як: Afyon Kocatepe University (Туреччина), Ondokuz Mayıs University (Туреччина), Czech University of Life Sciences, Prague (Чехія), University of Debrecen (Угорщина), University of Maribor (Словенія), що є позитивною практикою. Науково-педагогічний персонал бере участь у міжнародних програмах, стажуваннях, різних наукових заходах, ворк-шопах, тренінгах, семінарах, що підтверджувалось у фокус-групах, свідчить про всі можливості щодо застосування новітніх практик викладання, методів навчання, та необхідності оновлення дисциплін з метою удосконалення програм. Також необхідно відмітити те, що через систему Е-навчання здобувачі мають змогу отримувати доступ до необхідної навчально-методичної літератури, мають можливості для віддаленого навчання, мають змогу виконувати завдання й отримувати бали за результатами виконання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони ОП: недостатня увага приділяється питанню академічної мобільності як здобувачів так і науково-педагогічних працівників; доступ до навчально-методичного забезпечення освітнього процесу надається лише через систему Е-навчання, розклад занять на сайті економічного факультету не містить номерів аудиторій, у яких проводяться заняття, та прізвища, ім'я та по-батькові викладачів; недостатня залученість магістрантів до кафедральної наукової тематики. Також ЕГ відмітила, що анкетування відбувається у паперовій формі, так само як і вибір освітніх компонентів. Рекомендації: 1. Необхідно більше приділяти увагу питанню популяризації академічної мобільності здобувачів вищої освіти другого магістерського рівня та професорсько-викладацького складу, як міжнародної так і внутрішньої. 2. Рекомендовано надати доступ усім учасникам освітнього процесу до навчально-методичного забезпечення дисциплін освітньої програми не лише через систему «Е-навчання». Удосконалити розклад занять на сайті економічного факультету, вказавши номери аудиторій, у яких проводяться заняття, та прізвища, ім'я та по-батькові викладачів. 3. Залучати магістрантів до наукової роботи через включення їх до госпдоговірної або держтематики. Більш активно залучати магістрантів до участі в науково-практичних конференціях. 4. Розглянути можливість реалізації права на вільний вибір дисциплін за допомогою системи Moodle (система Е-навчання в БНАУ). Також певні види анкетувань також можливо проводити в системі Е-навчання.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Здобувачі вищої освіти своєчасно та належним чином отримують повну інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, а також порядку та критеріїв оцінювання в межах освітніх компонентів. Форми і методи навчання у ЗВО відповідають вимогам студентоцентрованого навчання. НПП оновлює зміст освітніх компонентів у відповідності до вимог ринку праці, та новітніх практик, проходять стажування, але не є активними учасниками програм академічної мобільності. Здобувачі вищої освіти є обізнаними з програмою інтернаціоналізації закладу, але також не беруть участь у програмах обміну. Підтримка системи дистанційного навчання у БНАУ, її наповнення є позитивною практикою, але не всі стейкхолдери мають змогу користуватися цим наповненням. Експертна група вважає, що вказані слабкі сторони можуть бути переведені у сильні сторони з урахуванням наданих рекомендацій. Освітня програма «Економіка» другого магістерського рівня відповідає визначеному критерію, а вищевказані недоліки не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти у БНАУ регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в БНАУ <https://bit.ly/3BSS9eu> та Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в БНАУ <https://bit.ly/3aOkt5S>, Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в БНАУ <https://bit.ly/3voudNK>. У відповідності до згаданих

документів освітній процес у БНАУ передбачає такі форми контрольних заходів: вхідний контроль, поточний контроль, модульний (рубіжний) контроль, підсумковий семестровий контроль, контроль залишкових знань (ректорський контроль) та атестація здобувачів вищої освіти. Поточний контроль передбачає отримання здобувачами в разі складання іспиту 70 балів, а підсумковий семестровий контроль – 30 балів. Якщо підсумковим контролем є залік, то оцінювання відбувається на підставі результатів поточного контролю. Більш детальна інформація щодо оцінювання поточного контролю здобувачів вищої освіти наведена на ст. 14 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в БНАУ <https://bit.ly/3aOkt5S>. Під час спілкування зі здобувачами (04.10.2021, Зустріч 3) та академічним персоналом (04.10.2021, Зустріч 2) було підтверджено доступність і розуміння критеріїв оцінювання, також було наголошено на зручності користування системою Е-навчання. Робочі програми навчальних дисциплін, які розміщені у системі Е-навчання <https://bit.ly/3AXgosg>, також надають пояснення щодо форм контрольних заходів, критеріїв оцінювання. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється у відповідності до 100-бальної шкали з оцінкою за національною шкалою та шкалою ECTS. Поточний контроль відбувається шляхом опитування, тестів, захистів звітів, презентацій, кейсів, дебатов, бесід, круглих столів. Підсумковий контроль проводиться у вигляді семестрового екзамену або заліку. Також під час зустрічей з представниками деканату економічного факультету, з гарантом, з наставником, з представниками ради студентського самоврядування додатково надається роз'яснення про форми та методи навчання, про види поточного і підсумкового контролю, про критерії оцінювання. Під час роботи ЕГ у спілкуванні зі здобувачами та НПП ці факти підтвердились.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» за другим магістерським рівнем вищої освіти затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 04.03.2020 р. №382. Згідно затвердженого стандарту, формою атестації здобувачів є публічний захист кваліфікаційної роботи. Форма атестації здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» в Білоцерківському національному аграрному університеті відповідає вимогам чинного стандарту вищої освіти та освітньо-професійній програмі «Економіка». У відповідності до Положення про організацію поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів фахової передвищої та вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання у регіональному університетському центрі БНАУ <https://bit.ly/3pgKy5R>, Положення про створення та організацію екзаменаційної (атестаційної) комісії в БНАУ <https://bit.ly/3AQHvfI>, Положення про організацію освітнього процесу в БНАУ <https://bit.ly/3BSS9eu>, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в БНАУ <https://bit.ly/3voudNK> атестація здобувачів другого (магістерського) рівня здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної складної задачі або проблеми в економічній сфері, що потребує досліджень та/або інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог. У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фальсифікації та списування. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті або в репозитарії закладу вищої освіти. Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом, здійснювати у відповідності до вимог чинного законодавства. Вимоги щодо змісту, структури та оформлення кваліфікаційних робіт регламентуються відповідними методичними рекомендаціями, які розміщуються в системі Е-навчання.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Форми контрольних заходів у ЗВО регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в БНАУ <https://bit.ly/3BSS9eu> та Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в БНАУ <https://bit.ly/3aOkt5S>, визначені в робочих програмах навчальних дисциплін <https://bit.ly/3AXgosg> і зазначені в силабусах навчальних дисциплін <https://bit.ly/2XlMfU2>. Робочі програми навчальних дисциплін розроблені і відповідають вимогам Положення про робочу програму навчальної дисципліни в БНАУ <https://bit.ly/3BRfzRp>, що чітко визначає вимоги до структури, змісту та оформлення робочої програми навчальної дисципліни. Процедура повторного проходження контрольних заходів здобувачів регулюється Положенням про порядок ліквідації академічної заборгованості у Білоцерківському національному аграрному університеті та Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в БНАУ <https://bit.ly/3BSS9eu>. Згідно цих документів академічну заборгованість з підсумкового семестрового контролю знань ліквідують під час додаткових сесій, що організовує деканат економічного факультету згідно з графіком навчального процесу. Ліквідувати академічну заборгованість дозволяється здобувачам, які за результатами підсумкового контролю знань з дисциплін мають не більш як три незадовільні оцінки. Ліквідація академічної заборгованості з підсумкового семестрового контролю знань допускається не більше двох разів: один раз – викладачу, другий – комісії. Випадків отримання здобувачами освітньої програми «Економіка» оцінки, яка не дозволяє повторне проходження контрольних заходів не було. Якщо виникає конфліктна ситуація, у випадку необ'єктивного оцінювання знань здобувачів, то за мотивованою заявою здобувача чи викладача створюється комісія для приймання іспиту (заліку), до якої входять завідувач кафедри (провідний викладач) і викладачі відповідної кафедри, декан факультету та його заступник, представники студентської ради факультету, відділів навчально-методичної та виховної роботи, забезпечення якості освіти

<https://bit.ly/3BSS9eu>. Процедура врегулювання конфліктів у БНАУ передбачена Етичним кодексом університетської спільноти <https://bit.ly/3BS4DTJ>, Положенням про комісію з питань етики та академічної доброчесності у БНАУ <https://bit.ly/3n6r7dc>. Випадків виявлення конфліктних ситуацій на ОП не зафіксовано. Цей факт було встановлено ЕГ під час спілкування з різними фокус-групами.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Процедура дотримання політики академічної доброчесності у ЗВО регулюється: Стратегією розвитку БНАУ на 2020-2025 рр. <https://bit.ly/3vzRBbb>, Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти і освітньої діяльності в БНАУ <https://bit.ly/3voudNK>, Етичним кодексом університетської спільноти <https://bit.ly/3BS4DTJ>, Положенням про академічну доброчесність у БНАУ <https://bit.ly/2Xn8bOB>, Положенням про комісію з питань етики та академічної доброчесності у БНАУ <https://bit.ly/3n6r7dc>; контролюється відділом забезпечення якості вищої освіти (створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання і виявлення академічного плагіату, рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності, популяризація культури академічної доброчесності у ЗВО). У ЗВО розроблена процесна модель управління якістю освіти <https://bit.ly/3jcaHW>; діє чітка й виважена політика у сфері якості вищої освіти. Під час спілкування ЕГ з різними фокус-групами було встановлено, що НПП на першому занятті проводить бесіди зі здобувачами щодо необхідності дотримання принципів академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу; для перевірки кваліфікаційних робіт магістрантів на оригінальність використовується система Unichек. Редакційно-видавничий відділ також використовує цю систему для перевірки наукових статей. Популяризацію академічної доброчесності у ЗВО провадять через різні просвітні наукові заходи та виховні години, під час зустрічі зі здобувачами <https://bit.ly/3j84ST6>, <https://bit.ly/3pahNaT>, <https://bit.ly/3n5wYPX>, <https://bit.ly/3FYwHqU>. Здобувачі в рамках вивчення ОК «Методологія й організація наукових досліджень» розглядають принципи академічної доброчесності, необхідність її дотримання (підтверджено при зустрічі з академічним персоналом). При зустрічі зі здобувачами підтверджено, що усі обізнані з політикою ЗВО щодо академічної доброчесності та самостійно виконують перевірки своїх робіт безкоштовними сервісами в інтернеті. Діє Комісія з питань етики та академічної доброчесності <https://bit.ly/3BS8xMn>. Фактів порушення академічної доброчесності не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Здобувачі освітньої програми «Економіка» є обізнаними з критеріями оцінювання знань і формами проведення контрольних заходів за дисциплінами, які вивчаються. Всі нормативні документи, які регламентують процес проведення контрольних заходів, результати їх оскарження, критерії оцінювання розміщені в системі електронного навчання. Система Е-навчання містить всі навчально-методичні документи, які необхідні здобувачам вищої освіти. У БНАУ розроблена чітка нормативна база щодо популяризації й дотримання академічної доброчесності, що в свою чергу створює міцне підґрунтя для формування культури якості освіти. Здобувачі освітньої програми мають змогу проходити як поточний, так і підсумковий контроль у системі Е-навчання, що в свою чергу знижує ризик виникнення конфліктних ситуацій та запобігає академічній не доброчесності. Політика й принципи академічної доброчесності активно популяризуються й регламентуються відповідними нормативними документами. Позитивною практикою є наявність відділу забезпечення якості вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

1. До розвитку культури академічної доброчесності не долучаються представники студентського самоврядування. 2. Нормативні документи закладу вищої освіти не містять чітко визначеного показника чи відсотка оригінальності тексту, який є допустимим для кваліфікаційних робіт, для наукових статей. Рекомендації: 1. Залучати представників Ради студентського самоврядування до популяризації культури академічної доброчесності шляхом проведення бесід, круглих столів, під час проведення кураторських (виховних) годин зі здобувачами. 2. Доповнити Положення про академічну доброчесність у БНАУ позицією щодо чітко визначеного показника оригінальності або відсотка оригінальності текстових робіт.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання у БНАУ є чіткими, прозорими і зрозумілими. Вони доводяться до відома здобувачів другого магістерського рівня на першому занятті. Форми проведення атестації визначаються затвердженими нормативними документами. Практика забезпечення принципів академічної доброчесності є чіткою і активно популяризується в закладі вищої освіти. Такі заходи щодо її популяризації доводять відсутність випадків порушення принципів академічної доброчесності. Зазначені недоліки можуть бути усунені протягом короткого часу. Загалом освітня програма відповідає визначеному критерію.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Проаналізувавши інформацію, що наведена в таблиці 2 «Зведена інформація про викладачів» <https://bit.ly/3AUmlVc> та безпосередньо ознайомившись з документами під час проведення акредитаційної експертизи, а також під час зустрічей з фокус-групами експертна група підтвердила відповідність професійної діяльності НПП ОПП освітнім компонентам, що вони викладають. До реалізації ОПП (обов'язкових ОК) залучені 8 викладачів на 10 ОК, серед яких 4 доктори наук (50%) та 4 кандидати наук (50%). Із 4 докторів наук 3 працюють на посадах сумісництва (Шуст О.А., Варченко О.М., Паска І.М. - 37,5% від задіяних НПП на ОПП). Наукові ступені та/або вчені звання НПП отримані за спеціальностями, що відповідають предметній галузі ОПП та ОК, які викладають. На вибіркових ОК ОПП 2021-2022 н.р. <https://bit.ly/3oEwVTU> задіяно 7 викладачів на 9 ОК (6 кандидатів наук, 1 доктор філософії). НПП, які забезпечують освітній процес на ОПП, мають 4 і більше досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років відповідно до ОК, які викладають, визначених 38 пунктом Ліцензійних умов. В ході акредитаційної експертизи ЕГ уточнила наявність публікації Паска І.М. за ОК «Методологія й організація наукових досліджень», що не було відображено в звіті самооцінювання (Шуст О.А., Варченко О.М., Свиноус І.М., Паска І.М., Стариченко Є.М., Грищенко О.Ю. Економіко-статистичні методи наукових досліджень в економіці: навч. Посібник. – Біла Церква, 2021. – 227 с.). НПП, які задіяні в реалізації ОПП (обов'язкові ОК) мають наукові публікації, що індексуються в наукометричних базах даних SCOPUS та/або WoS (окрім Рибак Н.О.), а також підвищують кваліфікацію відповідно вимогам. Профілі викладачів оприлюднені на сайті кафедри <https://bit.ly/3lUztW5>.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору регламентується положенням «Про порядок заміщення посад (обрання і прийняття на роботу) науково-педагогічних (педагогічних) працівників Білоцерківського національного аграрного університету», яке розміщене у вільному доступі на офіційному сайті ЗВО <https://bit.ly/3n9iI8W>. В ЗВО існує і ряд інших положень, щодо конкурсного відбору на окремі посади: Порядок проведення конкурсу при заміщенні посади директора наукової бібліотеки <https://bit.ly/3aMQsTY>; Положення про конкурсний відбір на посаду керівника закладу фахової передвищої освіти що є структурним підрозділом ЗВО <https://bit.ly/2Zo5cwa>. Відповідно до Положення для організації та проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад науково-педагогічних, педагогічних працівників наказом ректора утворюються конкурсні комісії на факультетах. Перед прийняттям рішення конкурсної комісії враховується думка гаранта освітньої програми. Оголошення про конкурс, терміни та умови його проведення розміщуються в розділі «Вакансії» на офіційному вебсайті ЗВО. Вимоги до претендентів встановлюються відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Окрім того, при заключенні контракту враховується і рейтинг НПП (Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників <https://bit.ly/3jfcTAU>). На думку ЕГ такий підхід дозволяє забезпечити необхідний рівень професіоналізму викладачів ОПП. Начальник відділу кадрів Ромасишин Д.В. на зустрічі з експертною групою зазначив, що трудовий договір (контракт) з науково-педагогічними працівниками укладається терміном до 5 років в залежності від вченого звання і рейтингових показників НПП. На зустрічі з фокус-групою НПП Юхименко П.І. зазначив, що з ним заключений контракт строком на 3 роки, що засвідчило індивідуальний підхід до визначення терміну контракту.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

На зустрічах експертної групи з гарантом, НПП, здобувачами, випускниками, роботодавцями було з'ясовано, що роботодавці залучаються до організації та реалізації освітнього процесу. Зокрема, до перегляду ОПП, змістовного наповнення ОК, структури курсів. Наприклад, за пропозиціями роботодавців, що було підтверджено самими роботодавцями на зустрічі - Шульга О.М., заступник директора з організаційно-господарської діяльності ТОВ «ІТО-

Продакшн» пропонувала включити до переліку обов'язкових ОК курс «Програмне забезпечення та інформаційні технології в соціально-економічних дослідженнях»; Дамс Е.В., менеджер зі збуту департаменту дилерських продажів ТОВ «Білоцерківський завод «Трібо» пропонував розширити перелік вибірових ОК дисципліною «Моделювання і прогнозування економічних систем і процесів»; Жупаник В.М., директор з економіки та фінансів ТОВ «Сквирський комбінат хлібопродуктів», висловив пропозицію додати вибірову дисципліну «Соціальна відповідальність бізнесу». Всі пропозиції були реалізовані. Окрім того, роботодавці залучаються до проведення практичної підготовки здобувачів. Так, Жупаник В.М. - директор з економіки та фінансів ТОВ «Сквирський комбінат хлібопродуктів» надає консультації здобувачці Колесовій В.В. щодо написання кваліфікаційної роботи, що було їм засвідчено при зустрічі з ЕГ. Роботодавці є постійними учасниками ярмарок вакансій з метою сприяння подальшому працевлаштуванню випускників ОПП, а також проводять зустрічі зі здобувачами («зустрічі без краваток»); екскурсії; приймають участь у анкетуванні та ін. Позитивною практикою є створення Ради роботодавців <https://bit.ly/3ALICVa> (Положення про ради роботодавців <https://bit.ly/3vrgBAY>), діяльність якої сприяє удосконаленню ОПП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

В ЗВО існує практика залучення до освітнього процесу професіонали-практики, експерти галузі, представники роботодавців. Так, директором з виробництва ТОВ «Агрофірма «Інтерагросервіс» Міщенко В.В. проведено лекцію на тему «Витрати виробництва та собівартість продукції» <https://bit.ly/3lSFR0a>; Діденко С.В. - к.е.н., директор ТОВ «Овостар» провів семінар-тренінг Практичні підходи до реалізації принципів сталого розвитку компанії ТОВ «Овостар» <https://bit.ly/3GoOUEm>; Курячий О.О. - топ-менеджер ТОВ «ГЕА Україна» провів виїзне практичне заняття з на тему «Діагностика ефективності діяльності підприємства на базі застосування збалансованої системи показників» <https://bit.ly/3jczweb>; Козирев П.Г. - керівник Білоцерківського управління ГУ Державної фіскальної служби України у Київській області провів бінарну лекцію на тему «Розвиток місцевого оподаткування в контексті децентралізації економіки України» <https://bit.ly/3oETRIX>. Окрім цього, в рамках реалізації ОПП застосовуються і гостьові лекції іноземних експертів галузі: професор Гіссенського університету Михаель Шмітц - лекція: «Resource Economics, Competiveness and Agri-environmental Policy» <https://bit.ly/3jhT4hb>; декан факультету економіки та менеджменту Словацького сільськогосподарського університету (м. Нітра) Олена Горська - лекція, присвячену глобальному маркетингу та інтернаціональному бізнесу <https://bit.ly/3rei9oa>, що було засвідчено здобувачами під час зустрічі з експертною групою.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У ЗВО існує позитивна практика підвищення кваліфікації НПП шляхом організації власних програм у відповідності до Положення про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників <https://bit.ly/3pfRWi3> яке оприлюднене у відкритому доступі на сайті університету (зокрема, на базі ЗВО були проведені наступні курси в різні періоди: «Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності» (Понедільчук Т.В.; Юхименко П.І.; Варченко О.М.; Рибак Н.О.; Шуст О.А.; Паска І.М.; Ігнатенко В.Д.; Задорожна Р.П.; Однорог М.А.; «Упровадження сучасних новітніх технологій навчання при викладанні дисциплін» (Рибак Н.О.); «Магнус LTD. Архітектура і служби мережі Internet. Сайти підприємств. Реклама в мережі Internet.» (Новікова В.В.); «ТОВ Магнус LTD. Електронна торгова біржова система. Електронне врядування. Забезпечення доступу до публічної інформації.» (Новікова В.В.). Окрім того, на основі договорів про співпрацю ЗВО надає можливість проходити підвищення кваліфікації своїм викладачам як на базі інших ЗВО так і підприємствах, організаціях, що було з'ясовано експертною групою на зустрічах з гарантом та НПП даної ОПП. Так, наприклад: Паска І.М. (НУБІПУ ННІ післядипломної освіти «Деканів аграрних закладів освіти».); Рибак Н.О. (НУБІПУ ННІ післядипломної освіти. «Упровадження сучасних новітніх технологій навчання при викладанні дисциплін»); Вихор М.В. (НУБІПУ ННІ післядипломної освіти: «Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності». Тема: «Специфіка реалізації оптимального поєднання методів та принципів навчання під час вивчення навчальних дисциплін»); Стажування в умовах виробництва ТОВ «Свіжа зелень» м. Київ (Понедільчук Т.В.; Юхименко П.І.; Шуст О.А. та ін. НПП ЗВО активно використовують інші форми підвищення кваліфікації (он-лайн курси, тренінги, вебінари участь у загальноукраїнських проектах та міжнародних програмах). У ЗВО функціонує Вища школа педагогічної майстерності <https://bit.ly/3pfomGh>, що зорієнтована на удосконалення педагогічних практик НПП, Центр навчання іноземних мов і культур для професійних цілей, що забезпечує удосконалення мовної підготовки НПП <https://bit.ly/3aN5bON>. ЗВО сприяє підвищенню кваліфікації НПП, направляючи викладачів в сторонні організації, інші ЗВО України, зарубіжні освітні установи (відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність <https://bit.ly/2YYIrZm>. В ході акредитаційної експертизи встановлено, що НПП систематично, відповідно до нормативних вимог підвищують свою кваліфікацію, використовуючи різноманітні засоби <https://bit.ly/3lRBZwa>.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ЗВО існує механізм стимулювання НПП, який базується на наступних внутрішніх нормативних документах: Колективний договір між адміністрацією та трудовим колективом <https://bit.ly/2Z51roU>; Положення «Про порядок

присвоєння почесного звання «Почесний професор Білоцерківського національного аграрного університету» <https://bit.ly/3BVp6Nb>; Положення про преміювання, встановлення доплат та надбавок, надання матеріальної допомоги, щорічної грошової винагороди та матеріальної допомоги на оздоровлення <https://bit.ly/3vo2NHw>. ЗВО широко використовує як моральне (грамоти, нагороди, відпочинок на базах університету та ін.), так і матеріальне стимулювання. Викладачі на зустрічах з ЕГ підтвердили, що отримують премії, наприклад, до святкових днів, за публікацію статей в журналах, що індексуються в міжнародних базах даних Scopus, WoS; за захисти дисертацій та ін. На зустрічах експертної групи з фокус-групами було визначено, що в університеті існує система оцінювання ефективності роботи НПП - рейтингування викладачів (Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників <https://bit.ly/3jfCTAU>), яке є підставою для матеріального заохочення найкращих викладачів. Відповідно до додатку застосовується 25 критеріїв рейтингового оцінювання, що відображають успіхи у науковій, методичній, організаційній роботі, роботі зі здобувачами. Під час зустрічей було з'ясовано, що викладачі отримували премії за результатами рейтингування.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

До реалізації ОПП залучені НПП, які відповідають освітній та професійній кваліфікації спеціальності ОПП та тим ОК, які викладають, а також постійно підвищують кваліфікацію. ЗВО активно співпрацює з роботодавцями регіону, професіоналами-практиками, експертами галузі, залучаючи їх до проведення окремих аудиторних занять та перегляду ОПП. У ЗВО існує дієва система стимулювання професійного зростання НПП. В університеті запроваджено систему рейтингування НПП, яка є стимулом для підвищення ефективності роботи викладача.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Положення «Про порядок заміщення посад (обрання і прийняття на роботу) науково-педагогічних (педагогічних) працівників Білоцерківського національного аграрного університету» не переглядалося після прийняття нових Ліцензійних умов. Залучення професіоналів-практиків до аудиторних занять має несистемний характер, на засадах волонтерства та особистісних зв'язків. У системі рейтингування НПП відсутній показник оцінювання якості викладання НПП здобувачами; рейтингові показники не структуровані за видами діяльності (наукова, методична, міжнародна та ін. види діяльності); рейтингові показники не диференційовані в залежності від наукових ступенів, вчених звань, посад НПП. На сторінці Інституту післядипломного навчання керівників і спеціалістів ветеринарної медицини <https://bit.ly/3jhaBpH> надана неповна інформація щодо можливості участі НПП як у власних програмах підвищення кваліфікації, так і у співпраці з іншими організаціями. Експертна група за результатами акредитаційної експертизи рекомендує: - оновити Положення «Про порядок заміщення посад (обрання і прийняття на роботу) науково-педагогічних (педагогічних) працівників Білоцерківського національного аграрного університету» згідно до нових Ліцензійних умов; - систематизувати залучення професіоналів-практиків до аудиторних занять та врегулювати взаємовідносини ЗВО та професіоналів-практиків згідно нормативно-правової бази; - включити до системи рейтингування НПП показник «Якість викладання» з урахуванням анкетних оцінок здобувачів. Структурувати рейтингові показники за видами діяльності (наукова, методична, міжнародна та ін. види діяльності). Диференціювати рейтингові показники в залежності від наукових ступенів, вчених звань, посад НПП; - забезпечити своєчасне та повне інформування НПП про можливості участі як у власних програмах підвищення кваліфікації, так і у співпраці з іншими організаціями на сторінці Інституту післядипломного навчання керівників і спеціалістів ветеринарної медицини <https://bit.ly/3jhaBpH>.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОПП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 6.1, 6.2, 6.3, 6.5 та 6.6. Зважаючи на наведені сильні сторони та наявність незначних недоліків за підкритерієм 6.4, ОПП та освітня діяльність за цією програмою відповідають рівню В за критерієм 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених

освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група до початку «виїзної» експертизи ознайомилася з матеріальною базою ЗВО, що є у відкритому доступі: <https://bit.ly/3jhLzHc>; <https://bit.ly/3pgV3Gy>; <https://bit.ly/3AUhSSt>. Під час акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що фінансові та матеріально-технічні ресурси забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Основні документи фінансової діяльності ЗВО є у відкритому доступі на офіційному сайті в розділі Доступ до публічної інформації <https://bit.ly/2Z7udpw>. Фінансові ресурси ЗВО формуються за рахунок коштів загального та спеціального фондів. Загальна площа споруд і будівель ЗВО становить 1301834 м², з них навчальні корпуси та приміщення площею 36327 м². Матеріальна база університету включає: 8 гуртожитків (№ 3 закріплений за економічним факультетом), дослідне поле, 5 НДІ, 11 науково-дослідних лабораторій, спортивний комплекс, 4 їдальні (приготування їжі з власного виробництва продуктів), 4 буфети, актова зала, медичний пункт, музей, спортивно-оздоровчий табір та бази літнього відпочинку, Центр патріотичного та правового виховання, поліграфічна база, комп'ютерні класи, аудиторний фонд, ресурсний центр зі сталого місцевого розвитку, навчально-наукові лабораторії, Лабораторія інформаційно-аналітичного забезпечення досліджень в аграрній економіці, навчально-виробничий центр, Міждисциплінарний Центр експертизи аграрних інновацій та підприємництва, біостаніонар, лісове господарство. ЗВО постійно оновлює матеріальну базу, ведеться облаштування новоствореного хабу. У навчальних корпусах наявна мережа вільного Wi-Fi доступу, аудиторії забезпечені мультимедійним обладнанням, комп'ютерами. Наукова бібліотека має крім навчально-методичної та наукової літератури, електронний каталог для пошуку літератури, інформаційний центр Європейського Союзу, з 01.01.2021 р. безоплатний доступ до наукометричних баз даних Scopus, WoS, постійно проводить виставки нових здобутків викладачів ЗВО. Бібліотечні фонди мають належну кількість наукової та навчально-методичної літератури. В навчальному процесі активно використовується платформа Moodle у Системі Е-навчання <https://bit.ly/3AXgosg>, що містить презентації, практичні довідники, тести, курси лекцій та ін. Під час зустрічі ЕГ зі здобувачами студенти засвідчили активне використання платформи Moodle.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

За результатами зустрічей з фокус-групами ЕГ з'ясувала, що в ЗВО існує безоплатний доступ НПП та здобувачів до усієї інфраструктури, наявних інформаційних ресурсів: Internet-ресурс, наукова бібліотека з її фондами та залами, електронним каталогом, репозитарієм, електронним каталогом Європейського Союзу, доступ до електронних журналів, навчальних матеріалів, бази даних Scopus, Web of Science, музей університету. Здобувачі під час зустрічей повідомили, що вони безкоштовно користуються наявними в університеті програмними продуктами, в т.ч. для перевірки наукових робіт на текстові запозичення (системою Unicheck). Також студенти повідомили про можливість безкоштовно відвідувати тематичні гуртки, отримати психологічну допомогу у Центрі вирішення конфліктних ситуацій та надання психолого-педагогічної допомоги <https://bit.ly/3vplLos> та медичну допомогу у медпунктах. В університеті видається збірник наукових праць «Економіка та управління АПК» («AIC Economics and Management»), що включений до Переліку наукових фахових видань України категорії «Б» (Наказ Міністерства освіти і науки України № 1643 від 28.12.2019 р.), публікація у якому безкоштовна. ЗВО має 8 гуртожитків, які обладнані санітарними кімнатами, душовими кімнатами з гарячим водопостачанням (бойлери), кухнями, спортивною кімнатою, кімнатою самопідготовки з безплатним доступом Wi-Fi покриття, куточком студради. Здобувачі забезпечені спортивним комплексом, що включає: тренажерний зал, тенісні столи, великий ігровий зал, зал важкої атлетики, а також спортивним майданчиком для міні футболу, пляжного волейболу. В ЗВО функціонує актова зала для проведення наукових, виховних, культурно-масових заходів; університет має комп'ютерні класи та аудиторії, що обладнані мультимедіа, демонстраційними екранами, комп'ютерною технікою.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище в університеті формується цінностями академічної спільноти, які відображені в Стратегії розвитку ЗВО і засвідчується здобувачами, викладачами, керівництвом. На зустрічах ЕГ зі студентами, представниками студентського самоврядування було зазначено, що в університеті відношення між студентами та викладачами, керівництвом університету ґрунтується на міжособистісній взаємодії на засадах діалогу, співпраці, партнерства, поваги й довіри, неупередженого, толерантного ставлення до кожного; узгодження власних дій з інтересами, поведінкою інших, що сприяє розвитку особистості. В ЗВО створений Центр патріотичного та правового виховання молоді, метою діяльності якого є патріотичне, духовно-моральне та правове виховання молоді, здатної на основі формування громадянсько-патріотичних почуттів і свідомості забезпечити позитивну динаміку зростання патріотизму та соціальної активності молоді <https://bit.ly/3DTMpBL>. Студенти вважають освітнє середовище в ЗВО безпечним для їх здоров'я. Так, Ліщенко Інна – голова студентської ради університету – зазначила, що у ЗВО проходять різноманітні заходи щодо пропагування здорового способу життя, спортивні змагання серед студентів, постійно надається інформація студентам про COVID-19 та ін. Студентка також зазначила, що вона постійно (раз на тиждень) зустрічається з керівництвом ЗВО, де обговорюють питання студентського життя, пропозиції щодо покращення освітнього середовища ЗВО. За пропозицією студентства закінчуються ремонтні роботи по створенню освітнього ХАБУ (обладнання вже закуплене); в гуртожитках встановлені пральні машини та замінені плити, в гуртожитку №3 проведені ремонтні роботи в спортивній кімнаті. У всіх корпусах ЗВО, гуртожитках, спортивному комплексі розміщені вогнегасники, пожежні крани, інструкції дотримання техніки безпеки, всі аудиторії мають

протипожежну сигналізацію. В університеті працює на громадських засадах Центр вирішення конфліктних ситуацій та надання психолого-педагогічної допомоги, функціонує є медпункт. У ЗВО існують декілька форм визначення пропозицій, побажань, можливих скарг студентів: зустрічі керівництва зі студентами, анкетування, скринька довіри, віртуальний простір, дерево побажань (мрій), які активно використовуються студентами, про що було з'ясовано під час зустрічей.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

В ЗВО налагоджена система різнопланової підтримки студентів, що було з'ясовано під час зустрічей ЕГ з фокус-групами: - освітня підтримка відбувається завдяки: роботі деканату (організація освітнього процесу - розклад занять, графіки сесії, консультування, довідки тощо); роботі структурних підрозділів, що задіяні в освітньому процесі; комунікації викладачів, кураторів, гаранта, зав.кафедри зі студентами (офлайн, онлайн, телефон, соцмережі, електронна пошта, програми для відеоконференцій Zoom, Google Meet тощо) - доведення інформації щодо порядку вивчення освітніх компонентів, періодичності та форм контролю, критеріїв оцінювання результатів навчальної діяльності; доступ здобувачів вищої освіти до усіх навчально-методичних матеріалів ОПП (на Е-платформі Moodle); консультування з навчальних та методичних питань; - організаційна - шляхом вільного доступу до освітньої інформації, яку можуть отримати під час аудиторних занять або в онлайн-режимі в програмі Moodle (лекції, навчальні відеоматеріали), Google classroom, Zoom, Skype, Google meet, електронною поштою, створення груп в соцмережах; - інформаційна - за допомогою офіційного сайту ЗВО, де оприлюднюється вся інформація про освітній процес, позанавчальну роботу, новини, інформаційних стендів, тощо. На сайті існує віртуальний простір пропозицій студентів (червоний телефон). Студентське самоврядування теж проводить анкетування здобувачів, для отримання інформації, визначення потреб студентів; - консультативна та соціальна підтримка - за допомогою інфраструктури ЗВО, послуги якої є безкоштовними: Центр патріотичного та правового виховання, Центр вирішення конфліктних ситуацій та надання психолого-педагогічної допомоги та ін., через матеріальну допомогу, стипендії (Положення про стипендіальне забезпечення студентів <https://bit.ly/3GagiDo>), гуртожиток (в тому числі сімейний), студентське самоврядування, профком, юридичний відділ. Куратори забезпечують надання консультацій та рекомендацій на основі Положення про наставника академічної групи <https://bit.ly/3vnUn37>. З метою соціальної підтримки здобувачів проводяться заходи, спрямовані на соціально-психологічну адаптацію у колективі <https://bit.ly/3BZguwv>, для здобувачів вищої освіти передбачено різноманітні моральні та матеріальні заохочення (нагородження дипломами, відзнаками, грамотами, листами-подяками; преміювання та отримання матеріальної допомоги <https://bit.ly/3pfXtoP>, <https://bit.ly/3aSq4YF>. Під час зустрічі ЕГ з начальником юридичного відділу Яцюком Я.Ф. було з'ясовано, що завдяки юридичній підтримці здобувач отримав соціальну стипендію. Бесіда та результати анкетування зі здобувачами засвідчили високий рівень задоволеності освітнім середовищем <https://bit.ly/3FWgxOu>. Для здобувачів з особливими потребами створені умови (додатковий вхід до корпусів, пандуси (стаціонарні, мобільні), санітарна кімната на 1 поверсі). Здобувачів з особливими потребами на ОПП немає, проте ЗВО продовжує роботу щодо відповідного облаштування в гуртожитку.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В ході ознайомлення з матеріальною базою університету та за результатами зустрічей з фокус-групами ЕГ переконалася, що в університеті існують можливості для надання освітніх послуг особам з особливими потребами. В ЗВО діє Порядок супроводу навчання студентів з інвалідністю та інших маломобільних груп населення <https://bit.ly/3n6DRAF>. Навчальні корпуси облаштовані стаціонарними пандусами, додатковим входом до університету, санітарною кімнатою на 1 поверсі (з доступом на інвалідному візку). Дні відкритих дверей проводять лише на першому поверсі. В розроблених планах евакуації університету включено розділи щодо першочергової евакуації осіб з інвалідністю. Зарахування осіб з особливими освітніми потребами до БНАУ, їх відрядження чи переведення з університету до іншого ЗВО здійснюються у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки. У ЗВО особам з особливими освітніми потребами надають освітні послуги за індивідуальним графіком <https://bit.ly/3AVvbBY>, у очній чи дистанційній формі навчання, з використанням платформи Moodle <https://bit.ly/3AXgosg> згідно з «Положенням про систему управління навчанням Moodle в БНАУ» <https://bit.ly/3nd5h8e>. Для проведення онлайн занять та відео-конференцій НПП університету активно використовують програму Zoom. На даній ОПП немає студентів з особливими потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В університеті політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією за будь-якою ознакою, корупцією, сексуальними домаганнями регулюються внутрішніми нормативними документами: Етичний кодекс університетської спільноти визначає базові цінності, моральні принципи й стандарти етичної поведінки <https://bit.ly/3BS4DTJ>; «Антикорупційна програма», яка формує етичні стандарти негативного ставлення

до будь-яких проявів корупції <https://bit.ly/3oFoxk1>. У кожному навчальному корпусі встановлено Скриньки довіри та «червоний телефон» якими можна скористатися для надання інформації про факти корупції від працівників, посадових осіб та контрагентів ЗВО. В університеті функціонує інститут наставництва, одним з напрямів діяльності якого є ознайомлення з зазначеними документами та проведення роз'яснювальної роботи серед здобувачів. У ЗВО діє Комісія з питань етики та академічної доброчесності, яка сприяє дотриманню етичних принципів і стандартів, фундаментальних принципів академічної доброчесності та розв'язанню етичних конфліктів між членами університетської спільноти. Закладом забезпечено негайне реагування на скарги, пов'язані із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією <https://bit.ly/3pcswln>. Студенти повідомили, що вони не зіштовхувалися з проблемами сексуального домагання, дискримінацією та корупцією. Здобувачі проінформовані про порядок дій у разі виникнення конфліктних ситуацій. Під час зустрічі з начальником юридичного відділу Яцюком Ярославом Федоровичем було з'ясовано, що декілька років тому був випадок булінгу на факультеті права та лінгвістики, проте ця конфліктна ситуація була вирішена. На ОПП, яка акредитується конфліктних ситуацій не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

ЗВО оновлює матеріальну базу, ведеться облаштування новоствореного хабу. Наукова бібліотека має крім навчально-методичної та наукової літератури, електронний каталог для пошуку літератури, інформаційний центр Європейського Союзу, з 01.01.2021 р. безоплатний доступ до наукометричних баз даних Scopus, WoS, постійно проводить виставки нових здобутків викладачів ЗВО. Вільний доступ до мережі Інтернет на території ЗВО. Задоволеність здобувачів освітнім середовищем. Створені умови для надання освітніх послуг особам з особливими потребами в навчальних корпусах ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Репозитарій наукових публікацій НПП та кваліфікаційних робіт здобувачів знаходиться в стадії наповнення. Потребує подальшого облаштування гуртожитки для осіб з особливими потребами. ЕГ рекомендує: - продовжити роботу щодо поповнення та оновлення репозитарію наукових публікацій НПП та кваліфікаційних робіт здобувачів. - Створити умови у гуртожитках для здобувачів з особливими потребами

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОПП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 7.1, 7.2, 7.3, 7.4 та 7.6. Зважаючи на наведені сильні сторони та наявність незначних недоліків за підкритеріями 7.5 ОПП та освітня діяльність за цією програмою відповідають рівню В за критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми зазначена у відповідності до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в БНАУ <https://bit.ly/3voudNK>, Положення про освітні програми у БНАУ <https://bit.ly/3osvEPy>. Освітню програму щорічно оновлюють у частині всіх компонентів, крім цілей і програмних навчальних результатів. Діючи, затверджену, освітню програму переглядають щонайменше 1 раз у терміни її дії не пізніше ніж за 1 семестр до її завершення. Усі категорії стейкхолдерів освітнього процесу залучені до перегляду і оновлення освітніх програм. За допомогою заздалегідь складеного графіка опитувань у БНАУ <https://bit.ly/3BS0zrB> фахівці відділу забезпечення якості освіти мають змогу проводити моніторинг якості освіти і освітнього процесу. Аналіз результатів анкетування представляється на сайті закладу вищої освіти <https://bit.ly/3lQlz7x> та доводиться до відома учасників освітнього процесу на засіданнях, зборах. Також на сторінках університетського сайту за допомогою кнопки «червоний телефон» <https://bit.ly/3ARxcz6> або «форми зворотнього зв'язку» кожен зі стейкхолдерів освітнього процесу має можливість надати свої зауваження або пропозиції щодо розвитку освіти у Білоцерківському національному аграрному університеті. Під час останнього перегляду освітньої програми, з урахуванням пропозицій і зауважень від

роботодавців, здобувачів вищої освіти та представників академічної спільноти були внесені наступні зміни: до ОП введено ОК «Програмне забезпечення та інформаційні технології в соціально-економічних дослідженнях», ВК «Моделювання і прогнозування економічних систем і процесів», ВК «Бізнес-економіка», ВК «Соціальна відповідальність бізнесу». Відбувся перегляд кількості кредитів для вивчення певних освітніх компонентів, а саме: ОК 01, 04 зменшено кількість кредитів, для ОК 03, 07, 09 – збільшено кількість кредитів.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У Білоцерківському національному аграрному університеті представник від спільноти здобувачів вищої освіти входить до групи розробників освітньої програми «Економіка» другого магістерського рівня, й відповідно залучений до процесу моніторингу освітньої програми, періодичного перегляду освітньої програми. Представники від спільноти здобувачів вищої освіти входять до групи зі змісту та якості освіти в БНАУ <https://bit.ly/3payl2v>, Вченої Ради економічного факультету, Вченої ради університету. У БНАУ систематично проводяться опитування здобувачів вищої освіти щодо зрозумілості й доступності освітнього процесу, щодо якості освітнього процесу, щодо оцінювання методів навчання і форм організації взаємодії викладача і здобувача, щодо задоволеності роботою наставника групи, щодо задоволеності навчальним навантаженням, розкладом. До того під час опитувань здобувачі мають змогу залишити свої побажання щодо змін до освітньої програми. Окрім цього, для залишення зауважень і побажань щодо освітньої програми на сайті закладу вищої освіти передбачені форма зворотного зв'язку та так званий «червоний телефон». Під час роботи експертної групи зі здобувачами (04.10.2021, Зустріч 3) ними було зауважено, що під час опитувань вони висловили свої побажання щодо бажання поглибити вивчення іноземної мови, збільшення кількості гостьових лекцій, виїзних занять, лекцій від практиків. Також отримана інформація підтверджується результатами опитування <https://bit.ly/3FWgxOy>. У відповідності до Положення про студентське самоврядування БНАУ <https://bit.ly/3BNeOx> органи студентського самоврядування беруть участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, беруть участь у заходах щодо забезпечення якості вищої освіти, вносять пропозиції щодо змісту навчальних планів та програм.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У Білоцерківському національному аграрному університеті, а також безпосередньо на економічному факультеті, існує і діє Рада роботодавців <https://bit.ly/3ovQ61X>, <https://bit.ly/3ALICVa>. Діяльність Ради роботодавців регламентується Положенням про ради роботодавців у БНАУ <https://bit.ly/3DPo78W>. Рада роботодавців надає пропозиції щодо удосконалення професійних вимог до фахівців, оцінки якості ОП і навчальних планів; бере участь у розробці змісту, інформаційно-методичного і матеріально-технічного забезпечення вибіркової складової навчального плану. Під час зустрічі з Радою роботодавців ними було зауважено, що вони беруть участь у семінарах-тренінгах <https://bit.ly/3GoOUEm>, практичних заняттях <https://bit.ly/3AUed77>, відкритих лекціях <https://bit.ly/3lSFRoa>; в опитуваннях <https://bit.ly/3n4w46r>, <https://bit.ly/3n4w46r>, <https://bit.ly/3vAcNhf>. Звіти про результати опитувань розміщено на сайті ЗВО <https://bit.ly/3FR4ofv>. Представники роботодавців залучаються до рецензування ОП <https://bit.ly/2Z6YeFZ>, <https://bit.ly/3BNhDd7>, <https://bit.ly/3jbFIIN>, <https://bit.ly/3aMjxyC>, <https://bit.ly/3oszRTm>. Відбуваються зустрічі з роботодавцями щодо підвищення якості підготовки здобувачів <https://bit.ly/3vkwWUy>, <https://bit.ly/3lSL7ks>. Присутні зауважили, що необхідно більше приділяти уваги практичній складовій у підготовці здобувачів даної ОП, розширювати практику проведення виїзних занять, тренінгів, семінарів, включати до складу вибірових дисциплін ті, що дозволять розвивати у здобувачів навички лідерства, комунікації, стресостійкості, креативного та системного мислення, таймінгу.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Згідно з Положенням про опитування щодо якості освітньої діяльності у БНАУ <https://bit.ly/3jeyLRT> та графіком опитувань <https://bit.ly/3BSOzrB> фахівці відділу забезпечення якості освіти здійснюють анкетування випускників та отримують пропозиції щодо удосконалення освітньої програми. На сайті економічного факультету Білоцерківського національного аграрного університету ведеться сторінка випускника <https://bit.ly/3BNWdwq>. Під час роботи експертної групи (05.10.2021, Зустріч 8) випускники освітньої програми «Економіка» другого магістерського рівня зауважили, що хотіли б бути запрошеними до гостьових лекцій зі здобувачами. Оскільки випускники мають вже певний практичний досвід і мають бажання поділитися тими навичками і знаннями зі здобувачами, бажають розповісти про те, чого не вистачило під час навчання, на набутті яких навичок більше треба зосередитися.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Під час спілкування з Димань Т.М. (05.10.2021, Зустріч 7), яка є керівником підрозділу, що відповідає за внутрішню систему забезпечення якості освіти, нею було зауважено, що в Білоцерківському національному аграрному університеті функціонує процесна модель управління якістю освіти <https://bit.ly/3jсахHW>. У БНАУ розроблена потужна нормативна база щодо системи внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності <https://bit.ly/3jсахHW>. Як зазначила Димань Т.М., для більш ефективної роботи системи внутрішнього забезпечення якості в БНАУ була обрана циклічна модель прийняття рішень PDCA (Plan-Do-Check-Act) <https://bit.ly/3jсахHW>. Також у закладі вищої освіти проводять внутрішні аудити системи забезпечення якості у відповідності до Положення про порядок проведення внутрішніх аудитів системи забезпечення якості та здійснення коригувальних і запобіжних дій у БНАУ <https://bit.ly/3vjJIGA>. Внутрішні аудити проводяться не рідше 1 разу на рік і в результаті такого складається «Звіт про результати проведення внутрішнього аудиту системи управління якістю» <https://bit.ly/3vjJIGA>. Результати проведення внутрішнього аудиту розглядаються нарадах структурних підрозділів, Вчених радах факультетів, Вченій раді університету, науково-методичній раді. Потім керівники звітують про дії й заходи, які були проведені з метою усунення виявлених недоліків. В результаті проведення внутрішнього аудиту було з'ясовано, що не всі НПП вчасно наповнюють репозиторій університету навчально-методичними матеріалами. Як зауважила Димань Т.М., ця ситуація вже виправлена.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Освітня програма «Економіка» другого магістерського рівня акредитується вперше, тому зауваження від попередніх акредитацій відсутні. Але на підставі інших акредитаційних експертиз було проведено наступні заходи: приділяється увага популяризації академічної мобільності здобувачів <https://bit.ly/3noTcml>, проводиться активна робота в напрямку популяризації неформальної освіти <https://bit.ly/2YUu88a>, проводять заходи щодо популяризації програм стажування та поширення досвіду закордонних стажувань <https://bit.ly/3jevuln>, <https://bit.ly/3BTxWFm>, проводять ознайомлювальні заходи з діяльністю Ради студентського самоврядування і залучення до її лав <https://bit.ly/2YSH921>. Проводять роз'яснювальну роботу щодо розуміння поняття «академічної доброчесності» <https://bit.ly/3n5wYPX>. Також під час спілкування з керівником відділу маркетингу, ліцензування та акредитації Скибою В.В. (05.10.2021, Зустріч 6) було зазначено, що представники закладу вищої освіти постійно беруть участь у різного роду тренінгах щодо якості освіти, проводять консультації і роз'яснювальну роботу з усіма учасниками освітнього процесу щодо удосконалення освітнього процесу, впровадження новітніх методів і форм навчання, беруть участь у вебінарах від НАЗЯВО щодо удосконалення системи якості освіти та освітнього процесу.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті Білоцерківського національного аграрного університету сформована висока культура якості освіти та освітнього процесу. В ході інтерв'ювання експертною групою з різними фокус-групами було встановлено, що обговорення якості освіти відбувається на семінарах, зустрічах зі здобувачами, з роботодавцями, на засіданнях кафедр, засіданнях Вчених рад факультету, Вчених рад університету. Розроблена чітка нормативна база щодо функціонування й систематичного моніторингу системи якості освіти. Створений окремий відділ забезпечення якості освіти, який забезпечує проведення заходів, що сприяють покращенню й розвитку культури якості освіти й освітнього процесу в Білоцерківському національному аграрному університеті.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У Білоцерківському національному аграрному університеті створена й діє чітка нормативна база щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Також у закладі вищої освіти створена дієва система забезпечення якості освіти, функціонує відділ забезпечення якості освіти. Існує затверджений графік опитувань усіх стейкхолдерів освітнього процесу й працює форма зворотного зв'язку. У БНАУ, і зокрема на економічному факультеті, діє Рада роботодавців, які є активними учасниками процесу перегляду освітньої програми та залучені до освітнього процесу як партнери, шляхом проведення гостьових лекцій, тренінгів, круглих столів, семінарів. До того ж роботодавці зацікавлені у підготовці висококваліфікованих фахівців й відповідно у працевлаштуванні. Академічна спільнота повністю обізнана з культурою якості у БНАУ, й дотримується усіх принципів реалізації політики у сфері якості освіти. Учасники освітнього процесу є обізнаними с процедурою перевірки кваліфікаційних робіт на плагіат.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони: Відсутня практика опитування здобувачів в рамках застосованих форм і методів навчання, якості викладання, щодо зрозумілості критеріїв оцінювання в рамках кожного освітнього компонента. Відсутня практика інформування здобувачів вищої освіти, роботодавців, випускників щодо результатів запроваджених дій за результатами проведених опитувань. На сайті ЗВО відсутня актуальна інформація щодо наявних вакансій від потенційних роботодавців. Рекомендації: 1. Запровадити практику опитування здобувачів щодо якості викладання кожного освітнього компонента, запровадити практику опитування здобувачів в ракурсі «Викладачі очима здобувачів». 2. Проводити зі здобувачами вищої освіти зустрічі щодо інформування про результати впроваджених заходів за результатами анкетування. Існуюча вкладка «Вакансії для студентів випускних курсів» в розділі «Практична підготовка» не надає чіткого уявлення про актуальність наведених вакансій, тому рекомендується актуалізувати інформацію щодо наявних вакансій від потенційних роботодавців.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Аналіз встановлених фактів дає розуміння ЕГ про відсутність суттєвих системних недоліків за даним Критерієм. Менеджмент ЗВО, гарант освітньої програми, група забезпечення – всі чітко дотримуються процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Роботодавці і здобувачі вищої освіти залучені до перегляду освітньої програми. Але останні, не є активними «агентами змін». Академічна спільнота БНАУ активно популяризує культуру якості освіти та освітнього процесу. Слабкі сторони, які зазначені, можуть бути покращені з урахуванням наданих рекомендацій. Враховуючи зазначені сильні сторони освітньої програми експертна група дійшла висновку, що освітня програма «Економіка» другого магістерського рівня відповідає усім показникам рівня В за Критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В результаті аналізу сайту ЗВО було з'ясовано, що університетом на основі чинного законодавства розроблені основні положення, які регламентують правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу: <https://bit.ly/3lTrhoS>. Окремі положення розроблені і діють під час оголошеного в Україні карантину і позначені як тимчасові. Серед основних можна визначити наступні: Положення про організацію освітнього процесу в Білоцерківському національному аграрному університеті <https://bit.ly/3BSS9eu>; Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в Білоцерківському національному аграрному університеті <https://bit.ly/3voudNK>; Положення про практичну підготовку студентів Білоцерківського національного аграрного університету <https://bit.ly/3vAqcG5>; Положення про організацію і контроль поза аудиторної самостійної роботи здобувачів вищої освіти в Білоцерківському національному аграрному університеті <https://bit.ly/3DUZ6fz>; Тимчасовий порядок проведення атестації здобувачів фахової передвищої та вищої освіти з використання дистанційних технологій у регіональному університетському центрі Білоцерківському національному аграрному університеті у 2019-2020 н.р. в умовах карантину <https://bit.ly/3vtYXN5>; Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Білоцерківському національному аграрному університеті <https://bit.ly/3vds5Gx>; Положення про відрахування, поновлення, переведення та переривання навчання здобувачів вищої освіти Білоцерківського національного аграрного університету <https://bit.ly/3DUXzqo>. Під час зустрічей і студенти, і персонал ЗВО зазначили, що у цілому ознайомлені з нормативною базою освітнього процесу, розуміють свої права і обов'язки, проте не завжди чітко дотримуються визначених у положеннях процедур, зокрема, не використовують механізм апеляції результатів екзаменів, надаючи перевагу спілкуванню з викладачем для поліпшення результатів поточного контролю. При цьому учасники освітнього процесу другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Економіка» відзначили відсутність проявів корупції, неповаги, булінгу тощо.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОП «Економіка» другого магістерського рівня вищої освіти був завчасно розміщений на сайті ЗВО на 2 місяці до прийняття та розміщена форма зворотнього зв'язку, куди стейкхолдери мали змогу відправити свої пропозиції <https://bit.ly/3FR4ofv>. Як зазначали роботодавці, студенти і академічний персонал, обговорення пропозицій по удосконаленню ОП проводилося протягом року як на раді роботодавців, так і на розширених

засіданнях кафедри (за участі роботодавців і членів проектної групи). Були надані витяги з протоколів засідань ради роботодавців, засідань кафедри економіки та економічної теорії і засідань групи змісту та якості освіти економічного факультету.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Під час аналізу наявних інформаційних ресурсів було встановлено, що інформація про освітню програму «Економіка» другого (магістерського рівня) вищої освіти представлена на сайті факультету <https://bit.ly/3FR4ofv>. Крім того, силабуси <https://bit.ly/3vmQNpS> навчальних дисциплін за даною ОП розміщено на сайті університету і економічного факультету <https://bit.ly/3m1ndmV> у відкритому доступі. Також, робочі програми і силабуси представлені на сайті Moodle <https://bit.ly/3AXgosg> для студентів, що записані на відповідні курси. При опитуванні здобувачів освіти було з'ясовано, що проблем з доступом до інформації щодо змісту освітньої програми немає. Завдяки організованим каналам спілкування усі питання вирішуються у комунікації з викладачами, куратором, працівниками деканату. Варто зазначити, що на сайті не представлено Положення про силабуси навчальних дисциплін, відповідно до якого, були розроблені силабуси за обов'язковими і вибірковыми навчальними дисциплінами. Каталог вибірових навчальних дисциплін представлений одним файлом, що ускладнює ознайомлення з ним, доцільно представити його більш структуровано <https://bit.ly/3lNPxJd>.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

У БНАУ відповідно до чинного законодавства розроблені положення, які унормовують відносини між учасниками освітнього процесу, і є загальнодоступною. На сайті університету регулярно публікується і постійно оновлюється інформація щодо освітніх програм.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Не зважаючи на наявність відповідних положень і студенти, і викладачі, і адміністративний персонал не дуже чітко орієнтуються у них, що утруднює їх використання на практиці. Вважається за доцільне розробити певні інструкції (алгоритми дій) на певні типові ситуації і ознайомити учасників освітнього процесу з цими інструкціями. Наразі, на сайті університету і факультету за даною освітньою програмою не представлені робочі програми навчальних дисциплін, варто розмістити їх на сторінці освітньої програми для ознайомлення більш широкого кола зацікавлених осіб з метою популяризації і отримання пропозицій щодо вдосконалення.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

У БНАУ розроблені положення, які регламентують права та обов'язки учасників освітнього процесу і розміщені на сайтах університету і факультету. ЗВО вчасно представив проєкт ОП на своєму сайті зі зворотнім зв'язком, для надання пропозицій від зацікавлених осіб. Стейкхолдери через раду роботодавців і шляхом участі у розширених засіданнях кафедри мають змогу вносити пропозиції щодо вдосконалення компонентів ОП. За фактом внесення змін, на сайті публікується відповідна інформація щодо змін в ОП. Зазначені недоліки, зокрема недостатня обізнаність учасників освітнього процесу щодо алгоритму дій у певних ситуаціях та відсутність розміщення робочих програм на сайті (при їх наявності фактично і у системі Moodle) не є фундаментальними та системними, а, отже, не суперечать дотриманню ЗВО публічності та прозорості у своїй діяльності. Рівень відповідності Критерію 9 – В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Маслак Ольга Іванівна

Члени експертної групи

Єрмоленко Олексій Анатолійович

Волкова Юлія Валеріївна